

ו. העתק האגרת של ר' יקותיאל גורדון²⁰ לר' מרדכי יפה מווינה²¹

ב"ה טופס לק"ק ויין יום ה' פרשת ראה [אלול] תפ"ט מקהלת קודש פאדובה.

אל האדון הגדול, מעוז ומגדול, שמו הולך וגדול, הרי הוא אהובי אדוני, עסיס רמוני, זית שפכוני, יושב בשבת תחכמוני, הרבני ומופלג ומופלא ראש ונגיד הנדיב הקדוש המפורסם השר והטפסר כ"ש [כבוד שם] תפארתו וכן תהילתו כמוהר"ר מרדכי נר"ו יפה.

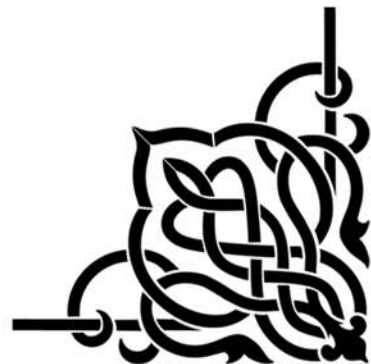
אדעהו אכנהו ולא ידעתיהו, אך בשם הכרתיהו, כי שמן תורק שמו, נודע בשערים שער בית רבים, ולו נאה ולו יפה לגלות סוד ה' ליראיו, דבר או חצי דבר, כי אמרתי אם אספרה לא תכילה היריעה מהכיל ובפרט כי העזתי מצח כזונה לגשת אל הקדש לאשתעי מילין בהדיה, אשר לא ישוערו מתמול שלשום, ומי אנכי כי באתי עד הלום? בכך אי אפשר להקריב המנחה הזאת כסדרן וכהלכתן.

אך נימא ליה לאדוני אפס קצהו ובקיצור נמרץ. והנה עתה באתי על דברי תורה להודיע לאדוני איך שמתנה טובה נתן לנו הקב"ה מבית גנזיו, והוא כי יש כאן בחור אחד רך בשנים, בן כ"ג שנים קדוש יאמר לו הרי הוא מורי

ורבי בוצינא קדישא איש אלקים כבוד שם כבוד הרב משה חי לוצאטו, והנה ב' שנים וחצי שנתגלה לו מגיד, מלאך קדוש ונורא, והיה מגלה לו סודות נפלאות. אף גם קודם כשהיה בן י"ד שנים היה יודע כל כתבי האר"י בעל פה והיה נחבא אחורי הכלים ולא הגיד זה הדבר אף לאביו ופשיטא לשום אדם, והנה עצת ה' היתה זאת שנתגלה [לי] על ידי סיבה ואין כאן מקומו לכתוב הענין.

והנה זה חודש ימים שאני משמש אותו ודולה מים חיים מבארו - אשרי עין שראתה ואשרי אזן ששומע כל זה, והוא ניצוץ מעקיבא בן יוסף והרי שמונה חדשים שנתגלה לו מלאך קדוש ונורא, מסר לו הרבה סודות וכמה דברים להוריד הישיבה של מעלה בכחם, וציוה לו בהסכמת הקב"ה ושכינתא לחבר ספר הזהר שקראוהו מן שמיא 'זוהר תנינא' לתקון גדול הידוע אצלנו.

וכך הוא הסדר: זה המלאך מדבר מתוך פיו, אבל אנחנו תלמידיו שלו איננו שומעים שום דבר. והמלאך מתחיל לגלות לו סודות נפלאים, ואחר כך הוא מצוה מ"ו לאלהו שיבא מיד, והוא בא ואומר סודות שלו, ולפעמים שבא מט' שר הגדול, וגם רעיא מהימנא אברהם סבא ורב המנונא סבא וההוא סבא, ולפעמים מלכא משיחא ואדם קדמאה.

והנה כבר השלים חבור אחד על קהלת הפלא ונורא מאד, ועכשו צוו עליו לחבר שבעים תקונים על פסוק "כל היד החזקה" סוף התורה, והוא גם כן על הדרך הנזכר לעיל. וגם כתב ג' ספרים על התורה, וכל הג' ספרים רק עד פרשת ויצא, והכל על פי הסוד הנורא מאד, והכל בלשון הזוהר. והוא יודע כל הגלגולים והתיקונים של כל אדם, חכמת (גיד) [אצ"ל: היד] ופרצוף. כלל הענין: אין דבר נעלם ממנו. בתחלה לא נתנה רשות לגלות לו רק סתרי תורה. ועכשו מגלה לו כל דברים - ואין איש יודע, רק אנחנו חבורה שלו.

וגם לי אמר סוד גדול לזה שנתגלגלתי לבוא לכאן ללמוד עמו, כי אין דבר בלתי סיבה. וגם הגיד לי מנשמתי ותקוני לתקן. ורגיל הוא בפי רעיא מהימנא, ובפי מט' שר הפנים לדרוש פסוקים עליו ועל הרשב"י ב' הזוהר, ומדמה אותו בכל העניינים להרב רבי שמעון בר יוחאי ז"ל. כאשר לפי האמת הראה לכל, אשר לא זכה שום אדם לדבר זה מימות רבי שמעון בר יוחאי עד עתה. והנה גם אנכי מרוב אהבת התורה אמרתי לעזוב את חכמות החיצוניות עד שהגיד הוגד לי על פי המגיד: "אחוז בזה וגם מזה על תנח ידך מטעם הכמוס עמדי".

והנה כל הנזכר לעיל נסתר ונעלם מעין כל חי רק מחבורה שלנו. ואם אמרתי לגלות הענין של מורי ורבי הנזכר לעיל - יכלה הזמן והם לא יכלו. ואם יתאוה אדוני תאוה לעינים איזה דברים ידע גם הענין מהנשמה שלו ותיקונה, ימחול על כבודו הרמה ויצוה לכתוב ואז אודיענו הכל מעט מעט על כל אשר יצוה, ולנחת יהיה לו. כי אין משיחין בשדה, בפרט בפעם ראשון אשר לא ידעתי אם יגיע [ה]אגרת לידו. ואל יחשוב אדוני חס ושלום להטיל [מום] בקדשים לדמותו לשאר דברי כזב ותטעה [ותועי] שקר, כי ניכרים דברי אמת, ואדרבא הוא יודע כל העניינים הנעשים תחת השמש, וכל העניינים אשר חלפו ועברו, ושורש כל העניינים. ומאפס הפנאי אקצר, וה' ימיכם ושנותיכם יאריך. כה דברי עבדו נאמן האומר אלה הדברים בלחישה, כי לא ניתנה עדיין רשות לגלות.

יקותיאל בן החסיד מהר"ר ליב מוילנה

העומד על התורה ועל העבודה לקבל כתר הרופאים אי"ה.

תחת האגרת הנזכר לעיל בא אלינו כתוב לאמר:

ז. הוספת רבי משה חאגיז²²

אתם הרי ישראל מורי ורבותי, אל חכמי רבני ומנהיגי הקהלות הקדושות שבגולה מוטל הדבר לקרוע על כתב זה ולדרוש ולחקור ולעקור מן השרש

חברה רעה זו, קודם שתתפשט צרעתה בין ההמוניים, ולדון את כל בני חברה זו כרודפים את ישראל. ואני את נפשי הצלתי.

כ"ד [כה] דברי משה זעירא דירושלים תובכ"א חאגיז נר"ו

יום ג'ט [י"ב] מרחשון שנת ש'ק'ץ [ת"ץ] הם לכם לפ"ק.

נא - לשון בקשה - לגלות אזנינו בכל מה שיתהוו בענין, ולחן ולחסד ולצדקה תחשב לכם.

דבר העורך: רבי יקותיאל כתב בד בכד שתי אגרות לשני גדולי הדור כדי לפרסם קדושת רבו ותורתו, הנה המכתב השני. לכאורה מכתב זה לא ראו אותו, בשלב זה, חכמי וויניציה.

11. ר' יקותיאל גורדון לר' יהושע השיל אב"ד דק"ק ווילנא²³

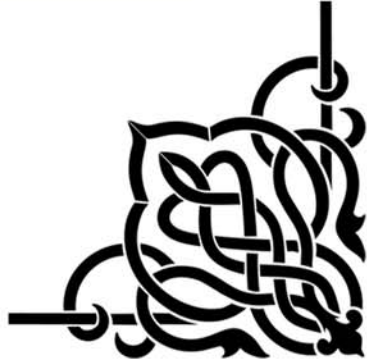
בצירוף העתק דף מספר זוהר תניינא

מאן עייל קומי מלכא ברישא אלקפתא כו' כ"ש תפארתו כמוהר"ר יהושע העשיל נר"ו יאיר.

עתה באתי על דברי תורה מן המודיעים ולפנים בפנים שוחקות שמחה של מצוה מעי ע"כ יגילן, ולבי ישמח ואני נותן הודיה על חלקי וגורלי, חבלים נפלו לי בנעימים, שבאתי לכאן בזמן הזה ובימים ההם, ופליאה נשגבה היתה בעיני על מה עשה ה' ככה עיכובא שעייכב פעמי רגלי מלבוא בזמן זמנים זמניהם בשנים שחלפו ועברו, אך אין זה כי אם אלהים חשבה לטובה לזכני בכתרה של תורה תורת אמת המתוקה מדבש ונופת צופים.

ואכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי, כי מצאתי את שאהבה נפשי בכאן אחד בחור מעם ה"ה חסידא קדישא המקובל האלהי יניק וחכים, אב בחכמ ורך בשנים, מכ"ש כמהור"ר משה חיים לוצאטו נר"ו. וזה כי זה שנתים שעברו שנתגלה לו מגיד א' מלאך גדול ונורא, והאיש משה עניו מאד והיה מסתיר פניו מהגיד, ואת דבר המלוכה הזאת לא הגיד אפילו לאביו ואמו רק לאיזה חברים המקשיבים לקולו ולומדים בישיבתו הרמה.

והנה לא יצאתי להאריך, ומן השמים נתגלגל הדבר בסבות שונות איך שנודע לי זה הדבר. ואחר שנודע לי קבל גם לי ללמוד אתו עמו במחיצתו הקדושה ותהי לי למשיב נפש לשתות בצמא מי בורו מים שאין להם סוף, אשרי לאזנים שומעות דברי אלהים חיים, משה ידבר והאלהים יענגו בקול.

והנה עתה שאדוני מ"ו הנ"ל בהיותו בן כ"ב שנה אין דבר נעלם ממנו דבר גדול או קטן, מעשה המרכבה וחכמת הפרצוף אלף שרטוטין וגלגולי נפשות של בני אדם הדורש מאתו. וזאת העולה על כלנה, אשר זכה משה ומזכה רבים בחבורו הגדול וקדוש ונורא שמו ה'זוהר' אשר הסכימו ממרומים לבוא במחברת הקדש ספר הזוהר הנ"ל הנשמות הקדושים אשר בארץ המה: אברהם, משה, אליהו ורב המנונא סבא, מטט' שר הגדול, מלכא משיחא ואחרים. ולכבוד של אדוני אכתוב העתק א' מספר הזוהר שעל התורה בפ' ויצא מעבר לדף.

בקיצור, זאת הזכיה לא היה לשום אחד מהתנאים כענין ספר הזוהר שהוא מחבר, והכל בלשון הזוהר. וכבר חבר ס' הזוהר על קהלת, מי יוכל לספר גודל סודותיו. ובדבר זה מצאתי חן בעיני מ"ו חסידא קדישא הנ"ל שנתן לי להעתיקו ובחרם חמור שלא ליתן לשום אחר להעתיק ושלא להוציא אותם אפילו מביתי, אך תמיד תהיה אתי עמי בשבתי ובלכתי בדרך. גם עכשיו הוא מחבר שבעים תיקונים על הפסוק, 'ולכל היד החזקה' שבסוף התורה כמו רשב"י על בראשית, והכל עם בני הישיבה הנ"ל. וגם זה אני מעתיקו בחרם הנ"ל שלא להעתיקו עוד לאחר. אשרי לי שזכיתי לכל זה, ואלמלא לא באתי אלא לדבר זה דייני. ואף גם שהגיד לי שורש נשמתו וגלגולי ותיקוני. וחלילה לאדוני להטיל מום בקדשים לדמות לשאר דוברי כזב ותועה שקר ודיבוק חיצונים, כי ניכרים דברי אמת. אדרבא הוא היודע את כל המעשים הנעשים תחת השמש ואשר יהיה. גם אמר לי פעם א' דבר פלא בענין שבתי צבי וכל התועים אחריו ושזה טעות גדול, ואין כאן מקומו, כי אם אמרתי אספרה נא

כמו, לא ידעתי ספורות למו, ויכלה הזמן ולא כתבתי לא מינה ולא מקצתה, ובפרט שאר דברים נוראים אשר לא ניתנו לכתוב.

ובזה אצא חוצה, מחמת הקולמוס רצוצה, ואפסיק בין הפרקים ואומר שלום.

יקותיאל בהחסיד מהור"ר ליב מווילנא

יום ה' אלול דהאי שתא תפ"ט לפ"ק.

נוסח המאמר מספר זוהר תניינא לרמח"ל

והא אליהו נביאה מהימנא אתי, פתח ואמר, רבי רבי, זכאה חולקך דכלהו רזין עלאין מתגלין לך, ולית דאתגניז מקמך, דכל תרעין סתימין מתפתחין לגבך ודאי. זכאה חולקך דאיילתא לא עלת קמי מלכא מיומא דאתחרב בי מקדשא כמה דעאלת השתא בגינך, בר בזמנא אחרי בימי רשב"י בוצינא קדישא. 'והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע', אלין רשב"י וחברוהי, אבל 'והמשכילים' תרין: חד רשב"י בוצינא קדישא, וחד אנת חסידא קדישא, לאסגאה שאר חבריא. 'יזהירו כזהר הרקיע' בתרין זהרין אלין, כל חד וחד בזהר דיליה, דכלא מלה חדא, דא שירותא ודא סיומא. דרשב"י פתח תרעין

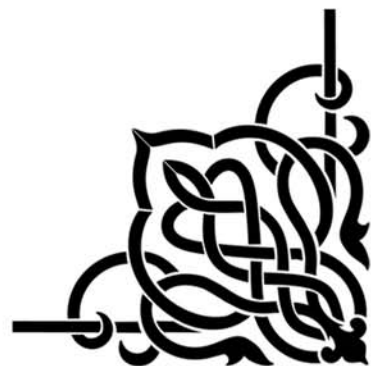

בזמן דהוו סתימין, דהא עד האי זמנא חכמתא אסתימת מעלמא ולא אתגליאת אלא לחד או לתרין באתכסיא. ורשב"י פתח תרעין, מאי תרעין, דרקיע ודאי. מתמן נפיק זהר דילך-דא דאקרי זהר הרקיע, ותמן כלילן רזין עילאין בהאי נהירו עלאה, וביה עביד זהר דיליה זהר קדמאה, וזהר דא לא אשתלים, אלא נפק מאי דנפק, וביה אתנהיר עלמא עד השתא דאשלים זהר לאתגלאה, וביה אתעביד זהר דא תנינא, דביה ישתלם לאתחברא לישראל. ומשעתא דזהר קדמאה אשתלים סלקת שכינתא לאתחברא בבעלה, מתמן ולהלאה סדרין עלאין מסתדרין בתיקונא שלים, כלא בגילוויא דהאי זהר דאתגלי. וכד ישתלמון סדרין לאתקנא בתיקונא דאצטריך יתפרקון ישראל פורקנא שלים. וזהר דא לא יתפסק מעלמא, דהא בכל יומא יתוסף ויתרבי עליה, ומניה יתפרנסון כלהו ישראל, ואפילו כלהו מלאכי עילאי יתפרנסון מיניה עילא ותתא. ובשעתא דתסגי חכמתא בעלמא דכתיב "כי מלאה הארץ דעה" וגו', יהון כלהו ישראל טעמין ביה טעמא, כל חד לפום חילא דיליה וכו' וכו' - כגוונא דא, זהר דא יהא כליל מששים רבוא נשמתין דישראל ודאי, וכל חד וחד ישכח חולקיה, ואנת תהא כליל לכלהו, והכי יתחדש בכל יומא וכו' וכו', זכאה חולקיהון דישראל בהדך בע"ד:

והא אברהם סבא חסידא אתי, פתח ואמר: רבי רבי, זכאה חולקך, דעלך כתיב, "מקימי מעפר דל" וכו' וכו', ואנת הוא דאקימת לה מעפרא בשעתא דשארית בחבורא דילך, חבורא דא זהר קדישא תנינא וכו' וכו', וכלא על ידך יתעביד בחילא דהאי זהר דילך, ומשיח בן יוסף איהו בצדק וכו' וכו', והמשכילים יזהירו וכו'. רשב"י בשירותא ואנת בסיומא, דתרווייכו צריכין לאתקפא וכו' וכו', זכאה חולקיכון בע"ד:

והא רעיא מהימנא אתי, פתח [ואמר]: רבי רבי, במלכא משיחא כתיב ונחה עליו וכו' וכו', רשב"י בשירותא ואנת בסיומא תתקפון בזהר דא, לפום חילא דאתוסף לעילא. דהא בקדמיתא זהר אתעביד לפום גלותא, ולזמנא דא לפום פורקנא, וכגוונא דאתקיף זהר לעילא, הכי יתקפון זהר דילכון לתתא, בג"כ יזחירו וכו' וכו'.

טו. רמח"ל ל'ר' בנימין הכהן

מקור מים חיים, מעין מבית ה' קדש מוצאו, רבא אלנא ותקיף, מלאך ה' צבאות הוא נר"ו.

בוהן לבות וכליות אלקים צדיק, עדי בשמים ושהדי במרומים על מה ועל מה הסתרת מכתוב תורתו דבר צפנתי בלבי מאז זכיתי להקביל פני קדשו כראות פני אלקים, כי רק מבלי חפצי לגלות הדבר הזה נמנעתי אחור. ועתה אשר כבר נתפרסם הדבר כאשר דבר ה', כי הוא אמר ויהי, ציוה ויעמוד - שמחתי מאד בשמעתי אשר הגיעו דברים לאזניו על יד איש חכם כמלאך אלקים מ"ו כמוהר"ר חתנו נר"ו. ושמחה על שמחה הגדילה לי בראותי אשר כ"ת, כמשפט לרוח טובתו וליושר דעתו, לקח דברים לאמתם ולתומתם.

ועתה אדוני, חי נפשי כי רצתה רוחי עד מאוד לראות פניו, פני קדוש. אמנם נמנע ממני הדבר עד זמן היריד הע"ל [הבא עלינו לשלום], כי אז אבא ואשתחוה לפני הדרת כ"ת, אם ירצה ה'. כי הנה עתה, אשר ת"ל נגלו הדברים כלם - כי היו עד עתה סתומים וחתומים בלבב החברים ה"י - הנה, שבח לאלקי ישראל, מרבים העם לשוב מעון ולדרוש את דבר ה', ואלי יאספו כל חרד דבר יום ביומו לשמוע חידושים, כאשר יודיע ה' אלי, ובחורים מעם - אשר עד הנה הלכו אחרי הבלי הילדות והשחרות - הנה, ב"ה, נטו מדרך רעה לשוב אל ה' ובאים ולוקחים תיקונים איש איש ממעשיו אשר עשה. ועתה, הנה תמול בואם - והיום אעזבם ללכת אל ארץ אחרת? לא יתכן הדבר! כי צריך אני להחזיק בם עד נטוע ועד הכון רגלם בדרך ה', כאשר אני מקוה. זאת ועוד אחרת: שאי אפשר לסמוך על הנס להביא אתי את ספרי מפני סכנת החקירה. אמנם, ליקר נפש כ"ת אשר יקרה מאד, מוכרח אני לגלות לו מסתרי אלקים, כאשר הורשיתי וכאשר יוכל המכתב שאת. ויראה ויבין עין שכלו היקר והטהור עומק הדברים, אשר עמקו מחשבות ה':

השתלשלות החכמה אחרי החרבן

כאשר פתוח לרוחה היה פתח ההשפעה בהיות בית המקדש קיים, כן נסתם בזמן חרבנו, ולקח הס"א כח כח אשר לקחה על פי חטאי אבותינו אשר חטאו. ומאותה השעה - גלגולי דברים נתגלגלו למעלה, לפי המדרגות הצריכות להתקן. וכל יום מאור חדש הוא, ולפי טבע המאור ההוא, ולפי הפגם הנפגם בו, ולפי התיקון הפרטי הצריך לו, כך נמשכו דברים למטה בעולם הזה. וכמה תיקונים נתקנו לישראל בזמן גלותם, הלא המה תיקון המשנה, תיקון הגמרא, תיקון המדרשים, שכולם הם תיקונים פרטים, כולם צריכים איש בזמנו דוקא, והם נעשים בזמן שבו הגיעה להאיר מדרגה אחת, שבה תלוי התיקון ההוא ליתקן.

עיקר התיקון ע"י הזוהר

אך תיקון הזוהר הוא העולה על כולם. והנה סודו הוא הוא הפנימיות עצמו, כי כל הפשט בחיצוניות הוא, וכאשר כל ההנהגה עיקרו בפנימיות - על כן עיקר התיקונים הוא הזוהר. ויותר בפרט אבאר הדבר. כי הזוהר הוא דוקא בחי' הטפה היוצאת מן היסוד, ועל כן נקרא זוהר הרקיע (עיין זוהר, בראשית לג, ע"ב) וכבר נודע, שכל ההנהגה ע"י הזיווג היא, וכולה נכללת בהשפעת הטפה. והנה כשיהיה זכות, שהטפה הזאת תגיע בחינתה עד למטה בעולם

השפל - הנה כל הדברים יהיו מתקנים על ידה תיקון גדול. כי בה נעשה הכל לכל הצדדין. והנה זכה רשב"י להיות הכלי האמצעי להמשיך תיקון זה, ועשה הזוהר.

אבל האמת, שלא יצא אלא חלק אחד אור מאותה הבחינה, וזה לצורך מה שיקיים ישראל וכל העולם בזמן הגלות. אך התיקון האמיתי הוא שיהיה ענין זה קיים תמיד, שלא יפסק. כי כן ההשפעה תצא חדשה, בסוד "חדשים לבקרים" כי זה סוד המן הבא בזכות משה, שהוא כללות הס' [השישים] ריבוא, וממשיך השפעת הזיווג בכח כלם כאחד.

והנה אחרי הרשב"י ע"ה [עליו השלום] חזרה הס"א וסיתמה, כי לא היה תיקון אלא לשעה. וסוד הענין: כי התיקונים הנעשים לפי ההכנה שנשלמה במקבלים - זה יעמוד, כי נמשך מכח היות הדברים בהקבלתם כראוי. אבל יש פעמים שלפי המדרגה המתעוררת - תתגבר הארה העליונה, ומבלי הכנת התחתונים תתגבר ותעבור ותעשה הדבר ההוא. ואז לא תעמוד הרבה, כי תסתלק אחר כך. אלא שתיקונה ישמר לימים ארוכים להתגלות. והאות על זה: גדלות יציאת מצרים. ועל כן אחר רשב"י נסתמו הדברים. ואחר כך בהגיע מדרגות הארות להאיר נראו תיקונים אחרים. עד שבא האר"י זלה"ה, ואז האירה הארה מבחינת הארה הראשונה, שהאירה בזמן הרשב"י עליו השלום. ואז ניתן לו לפרש דוקא ענין הזוהר של רשב"י עליו השלום, והוא שלימות הארה הראשונה.

והנה יראה כבוד תורתו, שלא דמתה ההכנה שהוצרכה לרשב"י להכנת האר"י. כי לזה הוצרך מערה ועל ידי בריחה ובזקנותו, ולזה הוצרך פרישות מבחירתו בילדותו, וכמה אחרים, שעשו פרישות וסגופים וחסידות יותר שנים ממה שעשה האר"י זלה"ה, ואף על פי כן לא היו כמוהו, ולא קרוב אליו.

אך האמת, כי כמו שיש הרבה קצים לגאולה, כי בהרבה מדרגות יכולים להגאל, כמו שכתב האר"י עצמו בענין "וירא ה' כי סר לראות" ולפי המדרגה הגואלת - כך הם סדרי הגאולה. כך הוא בכל הארה, שלפי המדרגה המאירה - כך היא ההכנה הצריכה לה. והנה מזמן האר"י והלאה עמדו גדולים

ועתה אדוני, חי נפשי כי רצתה רוחי עד מאוד לראות פניו, פני קדוש. אמנם נמנע ממני הדבר עד זמן היריד הע"ל [הבא עלינו לשלום], כי אז אבא ואשתחוה לפני הדרת כ"ת, אם ירצה ה'. כי הנה עתה, אשר ת"ל נגלו הדברים כלם - כי היו עד עתה סתומים וחתומים בלבב החברים ה"י - הנה, שבח לאלקי ישראל, מרבים העם לשוב מעון ולדרוש את דבר ה', ואלי יאספו כל חרד דבר יום ביומו לשמוע חידושים, כאשר יודיע ה' אלי, ובחורים מעם - אשר עד הנה הלכו אחרי הבלי הילדות והשחרות - הנה, ב"ה, נטו מדרך רעה לשוב אל ה' ובאים ולוקחים תיקונים איש איש ממעשיו אשר עשה. ועתה, הנה תמול בואם - והיום אעזבם ללכת אל ארץ אחרת? לא יתכן הדבר! כי צריך אני להחזיק בם עד נטוע ועד הכון רגלם בדרך ה', כאשר אני מקוה. זאת ועוד אחרת: שאי אפשר לסמוך על הנס להביא אתי את ספרי מפני סכנת החקירה. אמנם, ליקר נפש כ"ת אשר יקרה מאד, מוכרח אני לגלות לו מסתרי אלקים, כאשר הורשיתי וכאשר יוכל המכתב שאת. ויראה ויבין עין שכלו היקר והטהור עומק הדברים, אשר עמקו מחשבות ה':

השתלשלות החכמה אחרי החרבן

כאשר פתוח לרוחה היה פתח ההשפעה בהיות בית המקדש קיים, כן נסתם בזמן חרבנו, ולקח הס"א כח ככח אשר לקחה על פי חטאי אבותינו אשר חטאו. ומאותה השעה - גלגולי דברים נתגלגלו למעלה, לפי המדרגות הצריכות להתקן. וכל יום מאור חדש הוא, ולפי טבע המאור ההוא, ולפי הפגם הנפגם בו, ולפי התיקון הפרטי הצריך לו, כך נמשכו דברים למטה בעולם הזה. וכמה תיקונים נתקנו לישראל בזמן גלותם, הלא המה תיקון המשנה, תיקון הגמרא, תיקון המדרשים, שכולם הם תיקונים פרטים, כולם צריכים איש בזמנו דוקא, והם נעשים בזמן שבו הגיעה להאיר מדרגה אחת, שבה תלוי התיקון ההוא ליתקן.

עיקר התיקון ע"י הזוהר

אך תיקון הזוהר הוא העולה על כולם. והנה סודו הוא הוא הפנימיות עצמו, כי כל הפשט בחיצוניות הוא, וכאשר כל ההנהגה עיקרו בפנימיות - על כן עיקר התיקונים הוא הזוהר. ויותר בפרט אבאר הדבר. כי הזוהר הוא דוקא בחי' הטפה היוצאת מן היסוד, ועל כן נקרא זוהר הרקיע (עיין זוהר, בראשית לג, ע"ב) וכבר נודע, שכל ההנהגה ע"י הזיווג היא, וכולה נכללת בהשפעת הטפה. והנה כשיהיה זכות, שהטפה הזאת תגיע בחינתה עד למטה בעולם

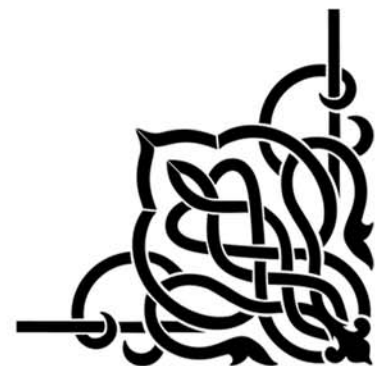
השפל - הנה כל הדברים יהיו מתקנים על ידה תיקון גדול. כי בה נעשה הכל לכל הצדדין. והנה זכה רשב"י להיות הכלי האמצעי להמשיך תיקון זה, ועשה הזהר.

אבל האמת, שלא יצא אלא חלק אחד אור מאותה הבחינה, וזה לצורך מה שיקיים ישראל וכל העולם בזמן הגלות. אך התיקון האמיתי הוא שיהיה ענין זה קיים תמיד, שלא יפסק. כי כן ההשפעה תצא חדשה, בסוד "חדשים לבקרים" כי זה סוד המן הבא בזכות משה, שהוא כללות הס' [השישים] ריבוא, וממשיך השפעת הזיווג בכח כלם כאחד.

והנה אחרי הרשב"י ע"ה [עליו השלום] חזרה הס"א וסיתמה, כי לא היה תיקון אלא לשעה. וסוד הענין: כי התיקונים הנעשים לפי ההכנה שנשלמה במקבלים - זה יעמוד, כי נמשך מכח היות הדברים בהקבלתם כראוי. אבל יש פעמים שלפי המדרגה המתעוררת - תתגבר הארה העליונה, ומבלי הכנת התחתונים תתגבר ותעבור ותעשה הדבר ההוא. ואז לא תעמוד הרבה, כי תסתלק אחר כך. אלא שתיקונה ישמר לימים ארוכים להתגלות. והאות על זה: גדלות יציאת מצרים. ועל כן אחר רשב"י נסתמו הדברים. ואחר כך בהגיע מדרגות הארות להאיר נראו תיקונים אחרים. עד שבא האר"י זלה"ה, ואז האירה הארה מבחינת ההארה הראשונה, שהאירה בזמן הרשב"י עליו השלום. ואז ניתן לו לפרש דוקא ענין הזוהר של רשב"י עליו השלום, והוא שלימות הארה הראשונה.

והנה יראה כבוד תורתו, שלא דמתה ההכנה שהוצרכה לרשב"י להכנת האר"י. כי לזה הוצרך מערה ועל ידי בריחה ובזקנותו, ולזה הוצרך פרישות מבחירתו בילדותו, וכמה אחרים, שעשו פרישות וסגופים וחסידות יותר שנים ממה שעשה האר"י זלה"ה, ואף על פי כן לא היו כמוהו, ולא קרוב אליו.

אך האמת, כי כמו שיש הרבה קצים לגאולה, כי בהרבה מדרגות יכולים להגאל, כמו שכתב האר"י עצמו בענין "וירא ה' כי סר לראות"45 ולפי המדרגה הגואלת - כך הם סדרי הגאולה. כך הוא בכל הארה, שלפי המדרגה המאירה - כך היא ההכנה הצריכה לה. והנה מזמן האר"י והלאה עמדו גדולים

בישראל, וכלם מבחי' ההארה ההיא שנסתלקה באותו הזמן. והלכו הדברים מדור לדור.

והנה עתה אגיד להדרת כבוד תורתו אמרים אמת, כאשר הודיע ה' אלי על דברת כבוד תורתו, כי ראש שבטי ישראל הוא. וכבר זיכהו ה' להיות שמו הטוב הולך עד אפסי ארץ. אך תלמידים מובהקים לא זכינו שיעמדו לפניו. ומאת ה' כל דבר - אם קטון ואם גדול הוא. אך אומרים מקצת שבחו של אדם בפניו. על כן לא אומרים אלא ראשי פרקים, מה שאי אפשר זולתם, להראות לכבוד תורתו אמתו של דבר: כי עד כבוד תורתו הגיעה ההארה מהארת האר"י זלה"ה, ובהיות כבוד תורתו משרש קין, משרש יחזקאל הנביא, ובו נשלם תיקון ההארה הראשונה - על כן הנה בעוונותינו חטאינו הוא נשא, ומכאובינו הוא סבלם. וגם העברת הערלה נמסרה לו. כי "האי מאן דבמאדים" וכו', והוא משרש גבורה אשר זכרתי.

אמנם בהיות כבר שלם התיקון הראשון - על כן לא היה צורך לתלמידים אחרים, כי אין צורך לאותה ההארה להתפשט עוד.

רמח"ל - הארה חדשה מעין הארת הזהר

ועתה ברצות ה' להיטיב לעמו רצה לגלות עוד אורה חדשה מבחינת הזוהר גם כן, שהוא מהארת הטפה כנ"ל. והוא בחסדו בחר בי. ומה אומר בזה, אם על הכנתי ידרוש? הן אמת, שרק חסד ה' עשה זאת, ולא כהכנתי. אך האמת הוא, כי שנים שקדתי על ענין היחודים ליחד יחודים, כמעט בכל רביע שעה יחוד אחד, כאשר אני מתמיד גם עתה ת"ל. וגם ראיתי לעמוד בטהרה. אך תעניות לא עשיתי הרבה, כי אם זאת היתה לי - התמדת היחודים. ושרש הכל - הארת המדרגה אשר שלטה בזמן ההוא, ולקח הקב"ה אותי לכלי כאשר חפץ.

גילוי המגיד לרמח"ל

אך הצעת המעשה בקיצור. ביום ראש חודש סיון התפ"ז, בהיותי מיחד יחוד אחד, נרדמתי ובהקיצתי שמעתי קול אומר: "לגלאה נחיתנא רזין טמירין

דמלכא קדישא". ומעט עמדתי מרעיד, ואחר נתחזקתי. והקול לא פסק, ואמר סוד מה שאמר.

ביום הב' בשעה ההיא השתדלתי להיות לבדי בחדר, וחזר הקול ואמר סוד אחר. עד שאחר כך ביום אחד גלה לי שהוא מגיד שלוח מן השמים, ומסר לי יחודים פרטים לכיון בכל יום. ואז יבא. ואני לא רואה אותו, אלא שומע קולו מדבר מתוך פי. ואחר כך נתן לי רשות לשאל גם כן. ואחר כך כמשלש חדשים נתן לי תיקונים פרטים לעשות בכל יום, כדי שאזכה לגילוי אליהו

ז"ל. ואז צוה לי לחבר ספר על קהלת, שהוא היה מפרש לי הסוד של הפסוקים כל אחד. ואחר כך בא אליהו, ואמר סודות מה שאמר. והוא אמר שעתה יבוא מט' שרא רבא. ובבואו ידעתי שהוא הוא, מפני דברי אליהו שאמר לי. ומאז והלאה הכרתים, כל אחד בפני עצמו. וגם יש נשמות מתגלות, שאיני יודע שמם. ובכתבי החידושים אשר אומרים, אכתוב היום האחד אתי. וכל הדברים האלה בנפלי על פני אני עושה⁴⁸. ורואה את הנשמות האלה הקדושות, כמתוך חלום ממש בצורת אדם.

ובאמת ובאמונה אני אומר, שעדיין לא הגעתי עד מחצית השגת האר"י זלה"ה, רק שהוא לא הורשה לכתוב, ואני צויתי לכתוב. ואני גלה לי, ת"ל, המגיד בפנימיות החכמה דברים נפלאים, אשר לא נודעו מהרבה. כי דברי האר"י סתומים מאד. ובפרט ענין הקשיא איך קו הא"ס יעבור בתוך עשיה⁴⁹.

כללות החכמה: שלשה דברים

וכללות הענין ג' דברים הם כללות החכמה: פרטיות ההנהגה, ירידת האור בהדרגת כחו, והרכבת המאורות. כי כל הצורות מה שאנו מציירים - לא מראות ערך הכמות, אלא ערך האיכות. והוא הפך מעניני הגשמיות, כי כל החכמה היא רק סדרי ההנהגה לפי מזג החד"ר. וכבר כל הדברים האלה יראה

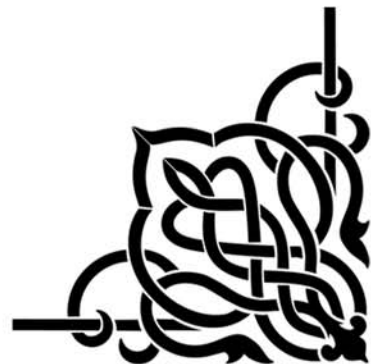
כבוד תורתו בכללים אשר שלחתי למורי ורבי כמוהר"ר חתנו נר"ו. כל אלה הדברים דחקתי וכתבתי להפיק רצון כבוד תורתו. ומאשר יהיה בסוף הדברים⁵⁰ - אין לי רשות לדבר כלל, כי סתומים וחתומים.

ומעתה אצא מלפני הדרת כבוד תורתו משתחוה אפים ארצה ונושק כפות רגליו מרוב אהבה ונפש שוקקה, וה' אלקים ימלא משאלותיו לאורך ימים לטובה, אמן כן יהי רצון.

עבד עולם

משה חיים לוצאטו

ליל מ"ש ג' חנוכה הת"ץ פאדובה

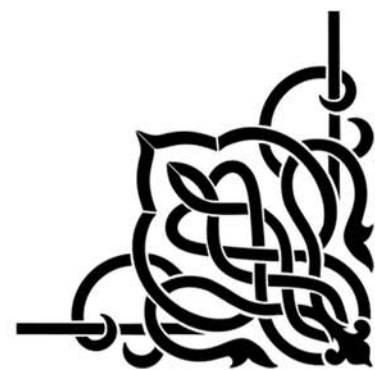
קבלתי שורותיך עם העתק ב' הכתבים של המבורגו. ועל מה שכתב לך הרב אבואב שאשיב מיד אל הרב שלשם [דהיינו לרבי יחזקאל] - לא כן אנכי עמדי מב' סיבות: הא' - כי כבר אמרת לי, שמויניציאה שלחו שם העתק מן הכתב שלי שכתבתי להם. והב' - טובה ממנה - כי אינני רוצה להעלות דברים בכתב ידי עוד, עד שיתברר הענין אצלי כשמש על ידי דברי עמך פה אל פה לשובע באופן שאוכל בהשקט ובבטחה לקיים דבר.

וכבר כתבתי לך באגרת, שאמרת שעדיין לא הגיעה לידיך ועכשיו אקוה שהגיעה, כי על כל פנים התבערה והמשאת יצאה מאגרת ר' יקותיאל שהיא - אמור מה שתדעה - לא הגונה ולא ראויה, ומגזמת דבריה עד להפליא. והלא אלו דבריה: 'והוא יודע כל הגלגולים וכו' עד ושרש כל הענינים', עד כאן. והנה גם אני, בראותי דברים הללו המבהילים, מעי רקחו, כאשר ראית מכתבי האחד, אלא שנחו מעט על פי דבריך שכתבת: "שעדיין לא הגעת עד חצי השגת האר"י זלה"ה" ושמה שנראה הענין נפלא הוא לפי שהוא זלה"ה לא הורשה לכתוב ואתה צווית לכתוב. וגם אחרי כן, שקרינו ספר התיקונים וראינו שלא נמצא בו דבר רע, אז הסכמתי עם מורי וחמי, הכ"מ [הריני כפרת

משכבו], להשיב לרבני ויניציאה מה שהשבתי לפטר השלהבת העולה. והנה מתוך הודאתך הוכחשה אגרת ר' יקותיאל ברוב דבריה, אשר לא יחדל פשע מהם.

ולזה כיוונו הר"ם חאגיש ודעמיה באמור שדברי אגרתך לחאגי"ש סותרים זה את זה, יען קיימת דברי ר' יקותיאל לגמרי בה. ובאמת שכך נראה ממנה לכאורה: לפי שכתבת בלשון הזה: 'ככל האמת אשר כתב באגרתו החכם ר' יקותיאל אשר עמדי זכו'.

אמנם אני מאז דנתיה לזכות ואמרתי, דלא קאי זה רק על ענין המגיד והחיבורים ולא על ענין ההשגה, וזה לפי שכתבת מעיקרא, 'ואני לא נביא' וכו', 'ואם דברים נאמרו' וכו' 'שקר וכזב' וכו' - אמרתי דלמיעוטי קא אתו כל אותם הגוזמות והפליאות שהפליג ר' יקותיאל. וזה טעם וסוד דברי, שכתבתי באגרת לויניציאה וזה לשונו¹⁴⁹: 'ועל מה שהתלמיד סוד (הדלוג) [הבליג] וכו'. אמנם רבני המבורגו, שעד עתה לאפרוכי קא אתו¹⁵⁰, לא עלה על דעתם התירוץ לקיומו של שטרך. ולפיכך רע בעיני המעשה על מה שכתב לי העתק ממקצת דבריך, שכתבת אל הרב יחזקאל לאמור: ש"גם לך כח

קודשא בריך הוא ושכינתיה" וכו' כי היה לך רק לאחוז בצדקתך להשיב בחכמה ולתרץ להם הקושיא ולהוציא ספק זה מלבם¹⁵¹ ולמחוק מדעתם פחדתם שפחדו מסיבת אגרת ר' יקותיאל הנזכר. כי עם כל מה שאמרת שהמגיד אמר לך עליו 'דלא ידחל' - על כל פנים לא היתה תבונה בו והוא היה המבעיר את הבערה, ועליו נאמר "הולך רכיל מגלה סוד". שאם היו הדברים מתגלים לאט - לאט, לא היה הדבר בא לידי מדה זו שתרגז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון.

והנך רואה שסוף דברי אגרת החאגי"ש, לך טובו מאד, ואינו דוחה אותך בשתי ידיים, באמרו: 'ואם חלק לך בבינה' וכו' כי את צנועים חכמה והברכה שורה וכו', כי אלה דברים טובים ונכוחים. וכיון בזה לדעתי באגרת הראשונה.

גם מה שבעיני החאגי"ש לזרא, יען היותך פנוי - לא דבר ריק הוא, וגם מורי וחמי זלה"ה ואני התלחשנו בזה, גם נדברנו על מה שאינך מגדל זקן. אלא שמכל מקום אמרנו ניזיל בתר חזקה, כי צדיק וישר הוא.

גם יראת הרב מהמבורגו, פן מצפון תפתח איזו רעה, חס ושלום - הלא דבר הוא. וגם אנחנו יגורנו מפני האף הזה, כי דבר כזה חס ושלום יכול להכשל בו אפילו צדיק גמור, כי סביב לצדיקים רשעים יתהלכון בכל יכלתם.

גם ראיתי מה שכתבת לי על פסוק "אשרי הגבר אשר תיסרנו יה", ונראה מראהו טוב. אבל קשה בעיני, שיבואו דבריך בהתמדה על ענין משיח, כי זה אחד מן הדברים המכניסים ספק שמא יש בדבר תערובת סטרא אחרא: שזה אוד מן הסימנים המובהקים להיות המגיד בעלטה חס ושלום, שזו דרכן של סטרין אחרנין לערבב המוחות בדברי משיח להכשיל את ישראל. ולזה רמז החאגי"ש, שציון לך ספר חסידים סימן ר"ה ור"ו עיין שם היטב¹⁵².

עתה תראה מכל מה שכתבתי, על מה ועל מה אמרתי לך זה ט"ו ימים שלבי נבוך מאד. על כן אזר נא כגבר חלציק לברר לי הענין ולהוציא מלבי כל הספקות. כי בלתי זה אין בידי יכולת למשוך בקסת סופר דבר או חצי דבר, פן נהיה לבוז חס ושלום. שמענה ואתה דע לך, כי עוד לבי חרד על מה שכתבת מאז¹⁵³: שכל מה שאתה עושה הוא בנפול על פניך, שגם זה א' מן הדברים הגורמים להסתפק שמא חס ושלום בנפילת אפים¹⁵⁴ כח אחר יתערב בך, לא יקום ולא יהיה. זה מה שנראה לי לכתוב לך באמת ובתמים, כי לא לפני חנף יבא ולדבר ה' יתברך אני חרד מאד מאד.

[אין חתימה, ואין תאריך, ולפי הענין קבענוה פה]

תשובת הרמח"ל לאגרת זו, נמצאת בסי' מ"ג.

מג. רמח"ל לרב ישעיהו באסאן

תשובה לאגרת לט של הר"י באסאן.

ההר הגדול ירום ונשא, פנת יקרת אבן הראשה, מורי ורבי, נר"ו. תחת אשר חייב אני להדרת כבוד תורתו כל הימים תמיד אשר הביאני לחיי העולם הבא, משיב אני עתה לדברי אגרת כבוד תורתו הבאה אלי ערב שבת קודש שעבר להסיר מלבבו הטהור כל ספק וחשש, מה שלא הייתי עושה

לאיש אשר אלה כמוהו דיבר. אך ודאי הרב[ה] פליאה היא לי על פה קדוש, יאמר דברים כאשר אמר! ואיך ולמה ומתי היתה כזאת בישראל, לבא הס"א לאמר דברים קדושים, כלם דברי אלקים חיים? או מה אות יותן על זה יותר מן הספרים והחיבורים אשר עידיהם המה? וכבוד תורתו אחרי ראותו, ועתה תחת עיני תבונתו ספר התיקונים ומחיבורי על קהלת קצהו הוא רואה, יעלה דברים אלה על לבבו?!

יאמר נא הדרת כבוד תורתו, יגבה שאלה או יעמק, והיה לאות על הדבר הזה. כי באמת כל אשר יחשוב איש שהוא ראה - איננו כי אם לסתור. והיה זה כל נס וכל גילוי עתידות. וחוך מזה לא ידעתי למצוא דרך יניח רוחו, כי רק אשר ירד ה' ומלאכו ידבר בי לעיניו או לעיני כל החפץ, אם יאמינו.

מהיכן יצא להפוך הקערה על פיה: הארץ נתנה ביד רשע, פני שופטיה יכסה, ומס"מ תצא תורה ודבר ה' מאדם בליעל? כי עתה הרשות נתונה לי, תודה לאל, לבאר כל סתום בדברי תורתנו הקדושה, איש לא נעדר. ומסתורין של הקדוש ברוך הוא - אשר לא נגלו כי אם כסתומים ועומדים בדברי האר"י זלה"ה - תודה לאל, נגלו עתה על ידי, ויד ס"מ תעשה זאת?!

חי נפשי, טעות בדבר, משגה הוא זה ביד ראשון אדם הוציא דבר זה מפיהו! ואי אפשר לי לנוח דעתי, אשר יטה אליו אפילו בדרך ספק לב הדרת כבוד תורתו. כי עתה מאן מוכח, שדברי הרשב"י זלה"ה אמת הם, וכל שכן דברי האר"י זלה"ה? ודילמא הכל מן הס"א, חס ושלום?¹⁵⁸

באמת ובתמים ככפירה חס ושלום אני חושב דבר זה לחשוב, שיהא רשות ביד הס"א לפרש כל רז ונעלם. או איה אלקי המשפט? עזב ה' את הארץ, אין רואה? עתה על דבר אמת יענני: היצדק אלוק בשפטו, והמכשלה הזאת היה משים לעולמו, אשר תבא רוח הטומאה לבלבל את העולם ואין מבין, כי מכל צד קדוש יאמר לו? וכי הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא על בריותיו? חלילה לשדי מעול! כי צדיק וישר הוא¹⁵⁹. ואדם מתהלך בתומו לא היה עושה זאת - ושופט כל הארץ יעשה? ולא עלבונה של תורה היא לחשוב - כי עתה לא

חול לבד נעשית [ר"ל: התורה], כי טומאה ותועבה ביד אל נכר? ה' הטוב
 יכפר בעד, כי לפי דעת: מבטן מי יצאו דברים אלה - דין רב וחשבון היה
 צריך להשיב לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא!

הנה כמה וכמה תפלות נאמרו בתוך הספרים מאליהו זכור לטוב ושאר
 הצדיקים, כלן על סוד היחוד נתקנות ובפה מלא נאמרות להעביר רעת הס"א
 וקלקולה - וס"א תוליד אותה? אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה
 אם עד פה תבוא הטומאה, ועד הנה ישיג השטן בעולם - כלנו אבדנו ואין
 תקוה, ואיזה מנוס לנפשנו! אם תחת בגדי קדושה נפלאה תעמוד הבהרת,
 נגע צרעת - ס"א וכת דיליה.

חי נפשי ואל חיי, כי כים הולך וסוער כן רוחי בקרבי היום הזה, לראות עד
 היכן כח הפיתוי מגיע! וגבר-חכמה בחכמת אלקין השתכחת ביה יטה לבו
 לענין זה אחרי אשר הוא ראה ושקל וצרף דברי התיקונים והקהלת לפניו,
 וידע רוב חיבורי אשר חיברתי וחידושי קדש שמע וערבו לו. פלא פלא, הפלא
 ופלא! הנה הס"א אפשר שתבא לבלבל את העולם בדברי שוא ותועה חס
 ושלום, דברים תועבת ה', ולהעמיד השקר - תכניס בו איזה דבר אמת. אבל
עיקר כונתה הוא לזרוע בעולם השקר ההוא, ורוב תקפה יהיה בנסים
ומופתים אשר יעשה האיש הולך שקר ההוא למען הטות לבות האנשים אלי,
 אז יכשלו בו¹⁶⁰.

אבל עתה, תודה לאל, הכל להפך. כי הדברים כלם ברורים כלם קדושים,
 כאשר עיני כבוד תורתו רואה, כלם דוקא נגד הס"א בכל עניניהם, ואותות
ומופתים לא ניתן לי כח ורשות לעשות כלל וכלל. ואיך תהיה הס"א העושה
זאת? ומה הנאה היתה נוטלת? ומה רוח היה לה בזה, להשיב רבים מעון
ולהוסיף אומץ כל טהורי ידים? מה נרצה היום לסתום עינינו, נתעור, נתחרש
להתעקש ולסור מני אורח, רק לאמר בפה, בצפצוף עופות פורחים באויר:
"דילמא ס"א?" הכבר השיב כל החכמים אחר ודעתם יסכל? כבר תושיה
 נדחה, אין עוד עצה? על מה זה ועל מה זה?

הנה מה שנסתפק על ענין דברי במשיח הרבה - ילמדני רבי, וכי לא יותר
 ממני הרבה מאד הקדים לדבר הרשב"י עליו השלום בפרט בספר התיקונים
 שלו וברעיא מהימנא, אשר אין שתי שורות שאין שם על משיח, על תרין
 משיחין? מי עמד בסוד ה' וידע אורחותיו - ידע באמת שסוף כל המאורעות
 ישראל וכללותם תרין משיחין בסוד פנימיות וחיצוניות, על כן כל הדרושים
 אליהם יגענו אף כי כל העבודה וכל גלגולי העולם אחר חטא אדם הם,
 ותיקונו - המשיח.

על כן מעטים יהיו הדרושים אשר או לא יתחילו מאדם או לא יגמרו במשיח.

ודברי ספר החסידים¹⁶¹ נאמרו על המתנבא על קץ משיח. מיניה וביה ראייה, שלגלות חרפתו [של האיש התועה] נאמרים לו הדברים, ואין זה אלא בקץ אשר יוכל להתפש בו. כי בסודות אינני רואה דרך, שמי שמגלה סודות הגאולה יתפש במ. ואני לא גיליתי קץ מימי. אדרבא: כל הקרב אליו [בעניני הקץ] אפילו מעט נתעלם [בכתבי] ב[מילים כגון] -'זכו', או בסימן ס', או בלשון "סתום וחתום אשר לא ניתן להבין". אם כן בחיי! לא אתפש, תודה לאל.

ומה שאמר מן הנפילת אפים - לא שמעתי שנתערבה ס"א בנבואת אברהם אבינו עליו השלום, הגם שכתוב בו, "ויפול אברהם על פניו". וכל הנביאים שהיו נופלים ערומים ארצה, אף על פי כן הקדוש ברוך הוא היה המדבר ולא ס"א. וענין נפילת אפים נאמר בדברי האר"י זלה"ה על נפילת אפים שבתחינה, שבה מכונים למסור נפש למיתה ולהורידו לס"א לבדו. אז אפשר להסתכן. אך לא להיות עומדים כפופי ראש על פניהם, שלא לזקוף מפני כח ההשראה.

כל הדברים האלה דברתי, משיב מפני הכבוד, לגודל חובת עולמים עלי להדרת כבוד תורתו. כי לאחר לא הייתי אפילו משיב. עתה כחכמתו יעשה: אם לכתוב יכתוב, ולא יהיה לבוז. אם אין - ככל רצונו יעשה. כי אני, תודה לאל, לא קם ולא זע: ה' לי לא אירא, מה יעשה לי אדם? כי אם כל גבורי אנשים וכל חכמי אדם נקבצו עלי - רבים אשר אתי ודי לי במעוז ה'. וכאשר חפץ בי ברוב טובו להציבני לפניו באמת ובאמונה - כן במשגב תקפו ישגבני ולא אמוט.

ואם כתבתי למורינו הרב ר' יחזקאל הדברים אשר כתבתי - הנה נלוו אליהם לפנים ולאחור דברי ענוה רבה מאד והשפלה והכנעה, באמרי להם תמיד שירצו לדרוש ולחקור בכל עוז. אך יען ידעתי דרך האנשים ההמה, אנשי אשכנז, ואת שיחם - גם הדברים ההם הוצרך שיכנסו באזניו, למען ירצו לפחות למיחש ויתרצו לחקור ולא יתנו בריב מהר, כי יהיה להם למעט רסן. וכאשר ירווח לי זמן, אעתיק לו כל האגרת, וגם העתק אגרת בני ישיבתנו [של פאדובה] ירום הודם. והמאמר [ויהי מקץ] הנה פה כבר מועתק מאת החכם רבי יקותיאל.

קבלתי קינת כמהח"ר בנו, וערבה לי. אודיע לו, שיש פה עדיין כבוד מורנו הרב ר' יודא מינדולא. והיום קבלתי אגרת מכבוד מורנו הרב ר' יצחק למפרונטי¹⁶² באמנה גדולה¹⁶³. וגם מכמוהר"ר נחמיה כהן נר"ו קבלתי אגרת, ושאל ממני בתוספות קושיא והשבתי, תודה לאל. וה' אלקי השמים ימלא כל משאלות לבו לטובה לאורך ימים, אמן כן יהי רצון.

שותה בצמא דבריו,
משה חיים לוצאטו

פאדובה ליל מוצאי שבת קודש כ"ב לחדש אדר הת"ץ.

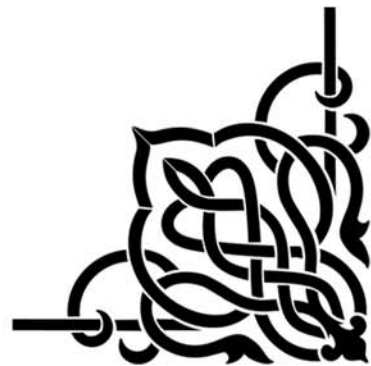

קסז. רבני טבריה על פטירת רמח"ל⁴⁸⁶

...דת שכתבו רבני וגאוני עה"ק טבריא תוב"ב להודיע פטירתו של הרב
[רמח"ל]. ז"ל:

בת קול יוצאת מטבריא מכרזת ואומרת: על ההרים אשא בכי ונהי. איכה
ישבה בדד. הצור תמים פעלו, כי כל דרכיו משפט, אל אמונה ואין עול, צדיק
וישר הוא, שמעו שמים והאזיני ארץ, כי הרב הכולל, המקובל האלהי, רכב
ישראל ופרשיו, אור שהיה בישראל, בוצינא קדישא, מרנא ורבנא כמוהר"ר
משה חיים לוצאטו נפטר הוא וכל בני ביתו במגפה⁴⁸⁷ לפני ה' בכ"ו אייר⁴⁸⁸
בעיר (אק"א) [עכו] סמוך לטבריא ונקבר בטבריא אצל רבי עקיבא ע"ה⁴⁸⁹.
אשרי חלקו בעה"ז ובעה"ב, ואוי לנו כי נפל[ה] עטרת ראשינו.

צאו וראו כמה גדול היה זכותו של הצדיק הזה, כי היתה מן הנמנעות בדבר
דלא אפשר שהיה יכול לילך בארעא קדישא, אבל הקב"ה שמסבב סביבות
לקחו על כנפי נשרים והביאו בארצו הקדושה ארץ הצבי תוב"ב אצל רבי
עקיבא ונפטר בכ"ו לחדש אייר. לכן הזהרו לעשות הספד גדול, כי אבל כבד
זה לנו, גדול[ה] השריפה אשר שרף ה', כי תורת אמת היתה בפיהו ועולה לא
נמצא בשפתיו ורבים השיב מעון. לא קם עוד בישראל כמש"ה, ועתה אין
בידינו כי אם לצדק את הדין ולומר: ברוך דיין אמת, צדיק הוא וצדיק דינו.
ויהי רצון שבע"ה יהיה חלקנו במחיצתו הקדושה, אכ"ר.

למען ציון לא אחשה ולמען ירושלם לא אשקוט עד יצא כנגה צדקה
ביום ההוא יהיה צמח ה' לצבי ולכבוד ופרי הארץ

ישועתה כלפיד יבער: וראו גוים צדקך וכל מלכים כבודך וקרא לך שם חדש אשר פיה יקבנו: והיית עמדת
לגאון ולתפארת לפליטת ישראל: והיה הנשואר בציון והגותר בירושלם קדוש יאמר לו ה'
אלהים יושב על הר ציון וירושלם יושבת על ההר: ויהי שם ה' יושב על הר ציון וירושלם יושבת על ההר: ויהי שם ה' יושב על הר ציון וירושלם יושבת על ההר:

**ספר
שפת אמת**

מארץ תנח"ך היא הארץ הקדושה שכל לבב מהור ישמח: אשר
הנמים יגידו ולא כהנו עמנותם: שבארץ הנבחרת היתה
מכירתם: כי קדושה ראשונה קדשה לשמחה ולטעיד לבן
עד כי חיש נוח כל יבם: כאשר יראו העורניים
ויבינו המטילים בזה הצרור המחו"ר קטן הכמות
ורכביכות אשר יחד רב אחד מחכמי ורבני
ירושלם ת"ו ה"ה המפורסם מוה"ר
ב"ר חיים חאגיז ר"י ויהיה כל מבקש
ה' יבט וימות לחורו: ויבדיל בין
הארץ הקדושה לחו"ל: וברכות
על ראשו ימול: וה' ימיר
בינינו: ונשלמות
מתורתו ירחמי:
מן:

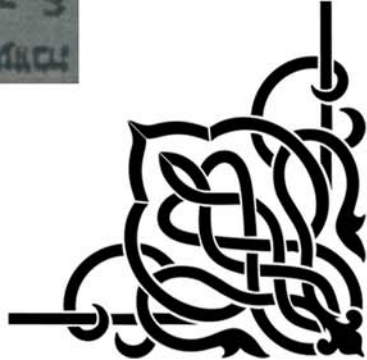
בשנת חסדך ואמתך חסד יצונוי לפ"ק:

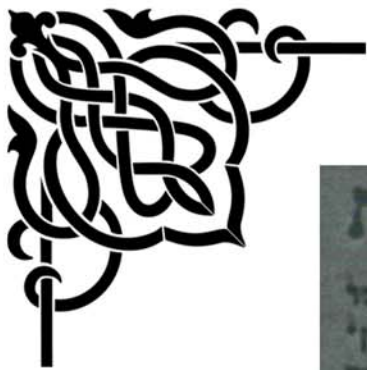
**לבקשת השואל גרפם
באמשטרדם**

במצות ובכית הבחור שלמה בן
בהר"ר יוסף כ"ץ זצ"ל פרופס
מוכר ספרים:

אשר בשמחה אלה: אלהים יושב על הר ציון וירושלם יושבת על ההר: ויהי שם ה' יושב על הר ציון וירושלם יושבת על ההר:

אשר בשמחה אלה: אלהים יושב על הר ציון וירושלם יושבת על ההר: ויהי שם ה' יושב על הר ציון וירושלם יושבת על ההר:

הקדמת המהבר

שפת אמת

חבון לעד כיואמת מארץ הצמח על ידי איש צמח המסיב לכשת הגביר השאל אמו
 יואלי לדעת נדר סעלה קדושת ארץ ישראל הנבחרת שתבנה כמרה נביטו אמן
 ער היכן כהיו מנעת וכדי להודיע ולהודיע למי שצריך לידע קישם דברי אבהיה קדושה
 קדושת עולמים כאשר זאת אינה צריכה לפנים וכי העם היושב בה הן עור היום נביים
 ובטות נשוא עון קרי ליה רחמנא והארץ וכל יושביה הם הם הסוכלים ורחמנא והיסוד
 בער שאר אחינו בית ישראל הנפוצים כנולה לפיכך אנוכל בית ישראל כלו היינן
 בהצלת נפשות אחינו העניים הדלים בה כי הם הנקראים כתיים שומרי מצוות ששק
 ה' ולהתעורר בתשובה הראויה לפדיון אמינו עיר הקודש וקרא להי היא אמינו המסכייה
 שהיא שבויה בין אדום וישמעאל וכאשר כל הפרטיים הללו נכאר אותם כמאמר השונות
 זאת לכן אמרתי מיוחן איהו וכתבון סילר כי יתן כספר ויחקו באמי שטרדם:

אחרי היותה כהיום קהלה גדולה שבישראל וה' לישקטה ושאנה היא על שרית
 וסחוריה שרים רבים ונכבדים רבתי בדעות דא נרחסו יתסד שלוח
 מינזם לעבוד עבודתו עד כיובא שלה ולכן יהיו דברי אלה כרת נצלות מהלש
 דרך כלל לשרית ולכהניה ולעם הארץ כראוי לקהל וערה כישראל הנשויים ודרך
 פרט לכל אחר ואחר מהכשרים שבהם הוראים את דבר ה' (לכות ת"ח) שומרי
 מצותיו לעשותם עם אותם ההולכים לתוכם ולא ידעו כל דבר יחד עשיר ואניק לפי
 הכבוד הראוי לו כפי וראתו את קונו מענדס ואינדרנו עמוזות על ראשי ותרתי כפרים
 ומודענא להו מורעא רבא כי כל הדברים הקשים אשר ידבר משה ועוד ימים וטרי
 אם יגזור ה' עליו לחיים דבר ידבר בכתב ובעל פה כפי צורך השעה והקום והזמן אשר
 למראה עיניו יראה לא תזלו על ראשיהם ראשי עם קדש ולא על אותם שאין בדם
 לכהות כי חס ליה לורעא דאבא קדישא להטיל טום בקדשים כי לא סן השם דא ה'
 וירע טובא כמה חביב כבודם לפני המקום עד שהגיעו לכל הכבוד הזה שאמר עליהם
 כל הנוגע בהם לנוגע בכנה עינו:

אמנם על אותם שיש בידם למהות ואינם מודים ועל הפרוטות הנודים סן
 הכלל והמטיים עקלקלותם האטללים ולוים כטינגלותם אשר בודן לנם
 וחסרון ידיעתם מסתפקים בדברי החכמים השלמים ואינם שוטעים לטיכר כוסר רחוק
 ומאסים אותנו שננו לשונם כמו נהש נגר הפלל והפריט מערי ישראל ויהודה וסרעם
 היושב בהמה אליהם מלאתי מלין הטופנה שפתו לענה וידו כר כי נלאתי כלל
 ולהם לבדם יתחלקו דברי ריב אריב עמהם ועם דבריהם צחונה כי היכי דלא ליערו
 עלמא אבתרויהו מאחר שאנו רואים כדבריהם כי לבנו ישראל הישרה יעקשו ולצע
 יעקב תהו בקשו ואלה לחכמים הכר פנים לא טוב אך טוב לישראל תוכרת סעלה
 מאהבה כסותרת ואשאל העור האמיתי מאת האל המיוחד אשר טטנו לבנו אשר
 יתברך שם מהללו כי הוא תפארת כל סאכר שלימות השלמות צויה הצורר
 תכלית כל החכמות יסוד היסודות ועלת כל העילות עצמות ורע הגסחרה וכוון
 הלבבות כי הוא לכדו היודע תכלית כל מהשבות לבי וכליות לעבור עבודתי
 ולעשות רצונו כרצונו אליו אשים דברתי דא ברחסו יעורנו על דבר כבוד שם
 ויהיה עם פי והגיוני לבל אומר דבר שלא כרצונו וכרצון כל יראיו וישבו סודיו
 אליו ותגלה ותראה מלכותו עלינו כהרה להבר את האהל להיות אהר ואתגדה
 ישראל יקרב אהר אל אהר אל העיד אשר נקרא שמה ה' שמה אנו:

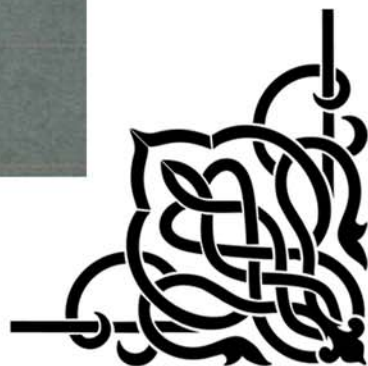
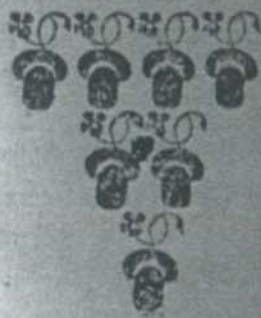

PREGUNTA.

ללועזים בלעז

Pido de sua Mahalá, me fassa ò favor de fazerme saber seu parecer, como entende ser no dia de oije ò grao da fantidade da Terra Sancta; & se ay algum merecimento de morar nella; pois segun tenho entendido de algũs Eestudantes, he ser à ò presente, na mesma calidade que as demais terras ella dita cidade de Ierusalem, y que em qualquer lugar que chamamos à Deos, nos ade responder tambem, como que se fosse na Terra Sancta, conforme ò serrefica ò Texto que diz assim, (Em todo lugar que nomeares meo nome, virey à ti, y te bendizirey) mais me foy ditto, que os moradores de ella, pãssã polo maudamento de Deos, que sentenciou ser dita terra desolada, y sem moradores de seus filhos de Ysrael; & sendo assim a yontade Divina, pareffe serem os moradores della emperitinentes, & antes merecedores de castigo, que naõ da ajuda que de continuo se lhes fas, com tantos Siluchim.

A ò mesmo tempo lhe suplico, me fassa a merce de fazerme saber a rezaõ de tantos trabalhos, & estreyturas que de ordinario nos representaõ os dittos Siluchim com suas cartas, de donde proflede, y se saõ verdadeyros os tays trabalhos? porque naõ se saem da dita terra, y como naõ lhes basta para seu sustento, tanto dinheyro que mandamos destas terras, & lhes vay de todo ò mundo, por mejos dos Seluchim; que de tudo serã servido, conforme a costuma, perdoarme ò atrevimento, fazendome capaz da verdade, tudo por escrito para meo dezengano; y me fique sua memoria para bem em servisso de Deos, pois esta só he minha atençãõ, & de elle terá sua Mahalá bom pago, Amen.

ספר

תובחת מגולה

והצד נחש

יראו ישראלים ושמחו * ועולתה תקפוץ ציה * ב'יגש זס
לעומת זה * עפה האלפים * טוב לעומת רע * טוב
מטוב * אשר אין ומקר ותקן * סמכס השלס
זה סיגי ועוקר הרים * סן גביר ומזל
נעלה * לשם טוב לתפארת ולתהלה *
סדר יהוא לכל חסידיו :

במ'הרר יוסף אירגאס נר'ו

בכמו'הסר עמנואל ז"ל

טוב מבחין את סרע לשמים ולבריות * הוא המסית
הנייד הרמאי * אשר בקש להדיח את ישראל *
בדעותיו הנכזבות והנפסדות * ופקר
טפי * הוא התועב המפורסם
משרש נפש הקדמוני

נחמיא הייא היון

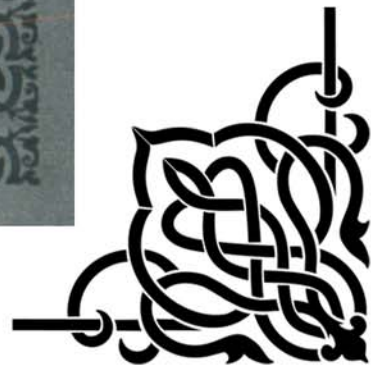
שם השעים ירקב * ויכרת מארץ זכרס *
ואנחנו בשם ה' אלסזנו נזכיר * וגו'

נרפס פה לונדריש

יעז בשנת

עת'ה

אל תשלו כי בכס בחר ה' לפ'ק :

אש דת

קנאת ה' נבואת יונת בוזקוקין דכור וביטורין
דאשא מפי ד"ן וילת אש בספרי נחמיה ח"א
חין עובר ועוכר ועוקר עיקרי תורתנו
סקדוסה וכתמימה וידע אלמנותין
וסלעותיו יסיע וכל חומות יסודותיו
ישפילם עד ארץ גיעס עד עפר
ברעם וברעם וקול גדול
למשן לא ישמע קולו
עוד אל כרי ישראל :

פס לונרריש קרית מלך רב
ענת עתה ה' אלסיס יאמן דברך לס"ק

במלות מעלת קיני המעמד ינ"ו

בדפוס כות"אם אי"ליף

גוסת האיגרת בת מחלת רב

אשר חקק וכתב צבי בר יעקב אשכנזי הרב של ק"ק אשכנזים אשר באשטרדם יע"א • להוציא לענן וקלם על ספרי עזו לאלהים וכו' • וזה הורף דבריו בקיצור ופתח לערער עלי בעם שפרשתי באגרת אין דורשין אשר בהקדמת ספרי ולפי שפרשתי בה ג"כ דרך על הנכתב אשר עלי בגלית פנים בתורה שלא כהלכה • עוד פתח בחובה ואמר שכתבתי שמואל ללמוד קבלה מאדם ראש ועם מראות עיניו ומהשכיל לבו • ועוד בו שלישיה והיתה לבצר ויבטא בשפתיו לאמר שכתוב בספרי שלישי מאתין בסיבה ראשונה ושנייה השגחה לסיבה ראשונה בעולם מכל וכל ואולי ומסיים הספר בכפירה • ולא העליתי כל דבריו על ספתי שלא לעפש את האור וגליתי טפה ומסיתי טפחיים כי כולם דברי שקר וכזב כאשר עיני כל קורא תמונה משרים בפסק דין היוצא מתחת יד הגאון הגדול ראש המדברים בכל מקום אב"ד ור"מ במהור"ר שלמה איליון ובית דינו הדרק אשר מנוחותם הנביאים הראים והנאמרים הפרנסים ה"י של ק"ק ספרדים של עיר ואם בישראל אשטרדם יע"א להוציא האמת לאורה וחקף ומיד צו לברוא שיקרא בחיל צנה"כ של ספרדים בגורת חרם שכולם יביאו הכתבים שפיור צבי הכ"ל של הבר"ה ושלח יהיה ראש לשם אדם עוד לדבר על הכתב ועל הסכתב • והב"ד ה"י הקרו בשבע חקירות וברקו בשבע נדיקות ולא מלאו מכל מה שאמר המערער אפילו דבר אחד של אמת כי תחילתו היה שקר וסופו כזב ואמנעיתו הגל והנדיקון את הדרק וכו' וכולם כאחד ענו ואמרו קדוש :

אלה רברי הרבנים אשר נמנו על פי הפרנסים הי של קק ספרדים יע"א להוציא הדין לאמתו • ובודאי אלה פוסל את הראשונים

כשבטי ישראל הורענו כאמנה אכן כי דינא דתמימין לתתא כדנשנו מפי עבדא קדישא אלופי כשאי ישראל הגבירים הרמים והנשאים העומדים על הפקודים ה"ס פרכסי ומנהגי קהלתנו ק"ק ספרדים ה"י אשר בעיר ואם בישראל אשטרדם יע"א להוציאנו כתבים על אדונינו חסד בקה"ק ועזו לאלהים עם הכתב של הקרא מהימנותא דכולא אשר אין ותיקן ומבר החכם השלם זה סיני הישיש הנכבד כמוה רר נאמיה קייא סיין כר"ו כאן כמוזא וכלן היה ויצאו עליו עוררים ומציקים והוציאו קול בתמונה העברים וגם בכתב לאמר כי מרשיה לסיפיה מדרי"ם ולשונם תהלך באר"ם ארסו של עכנאי באומנם עליו כי הוא כאחד מספרי מינים יען כי פתח בהגלות פנים בתורה שלא כהלכה וסיים בכפירה וכלא רבות ואנחנו כס"ד אורנו כגבר חלינו להסיר המכשלה תקרב בני עונינו וכל אשר ממנו לקח ספר אשר בידו להתכוד לטיין ולברר וללגן בהשגחה אמתית ופרטית מ"ס בו ואחר כתיבתנו יסר ודרשנו ומקורנו בשבע חקירות ושבע נדיקות ועשינו סיפוש מסיפוש על כתב הנשמון והדברים אשר באמרו על הספר הנזכר והיו ככו"ב כאשר עיני הקורא תמונה משרים דמשום דפי' מתנימין דפיק אין דורשין ולא כרפי' ז"ל קראוהו מנהג פנים וכו' וליתא דמלכד דאשתמיט מנייהו מ"ס הרזכ"ס ז"ל מה שנקרא עגלה פנים עיין צ"ה תשובה מ"מ כבר כתבו הסכמים הראשונים דלענין קבלת מעשית היא מתביתין אתמר עיין בהקדמת המנהג לספר הוהר הקדוש ונ"ב כמ"ס הרב הגדול הגאון בעל תוספת י"ט כפי' דהאי מתני' ע"ש ועל מה שטענו עליו שכתב סיחור ללמוד חכמת הקבלה אפילו ממשומד טע מראות עיניהם כי כפי' אתמר דלפי דבריהם הדין והמשפטים נ"כ אינם יכולים ללמוד כי אם מפי שברור לו שהוא כמלאך ה' נבואות אלא ודאי לא מיעט אלא כשברור לו שאינו הולך בדרך טובים או ימנע מללמוד תוכו אבל על הסתם כל ישראל בתורת כשרים • ועל השלישי דקדקנו ונענו וכלאנו למנוח הפתח שכתב המגידים שסיים בכפירה ולא מאכזב אלא כל דבר הסס' הנו' סתומים וסתומים וארכיו העננו על דברי הוהר הקדוש של הרש"ב ודורשי רז"ל הגם כי מן היאוי היה שלא להדפיס דברים כאלו שעומדים ברוחו של עולם וראוי להסתר מה שכתב עתיק יומין וכמו שיש כמה פנים שנתרנו בדעתנו שלא לתת רשות להדפיס שום ספר קבלה מלבד ספר הוהר הקדוש מטעמים הרבה הכמוסים עמנו מ"מ כיון שספר הנו' לא נדפס מה העירה ומעלת גאוני ורבני הדור סמכו ידיו להביאו לבית הדפוס לא כנים מלשונות דעתנו וסוכת הביאור תל עלינו לכבוד ה' ותורתו ולכבוד מעלת הרבנים הגאונים העליונים לארץ ולדברים שלא מלאנו בו דבר עקש וסתתול ושום שטן שיסול נגד תורתנו הקדושה אשר ע"כ זה הספר כאשר ספרי קבלה יקרא ונתוכס ימנה ולמען תהיה לו לפ"ה קשתנו שמתוכו מה אשטרדם יום ב' ט"ז לחודש מנחם

שנת ואמת ידור לעולם לפ"ק :
 שלמה בן במהור"ר יעקב איליון זלה"ה
 דוד בן עמר
 שמואל בכהור"ר אהרן צרמתי
 דוד ישראל עשיאש
 שלמה אברבנל סיוזא
 שלמה די סיוה רופא
 דוד מיגרם דא סילוה

טופס כתב רבני ונאוני ארץ עיר הקודש ירושלים חובב רבני גאוני קק אומיר יעא' ונשרח ההעתק מרבני אומיר ליד מואב ד ור' מ הגאון מוהרר צבי נרו וחד דעמיה רב ועצום מהררם חאגין נרו:

השלוש שניהן לעליונים • ואמר קדוש ודבר שלום עליהם ועל זרעם • ויתענגנו על רוב שלום נס' • קול האות לקול השמועה • הנה באת כי עלה הפורץ מפריץ פרצה למהנה קדשם הוא הנקלה והנתעב עיר' א' ה'יון לא היה דא נופא קשיא קנה לו שם ויצב לו יד בידועות הטומאה כי ציד כפיו מסירת ומרה מורה ויתרא וכתר תורה ופרים טורדא באתרא דלא ידעין ליה מילי אחווי מחוי דהו' צניע ומעלי • ולית ליה חד לסב כי כלומר רוח הטומאה מעונן ומנחש ומכשף ומין בפני עצמו וספדה כאן ומידע יודיע בשותיה דההוא נברא הויה בישא וההוא אמנושא דלית ביה ממשא • ובהיותו בארץ מצרים ומביביתיה אנלאי כהתיה ויפנה בוויפנתיה • ולא אהני לי שנותיה • וכל מעשיו מעשה כשפים ועסק מין אפיקורוס טרובה בנדים ובגד עדים וסרי ויהייהו פגול הוא לא ירצה • סרו טמא יקראלו משום פגום פגום נכנס פגום יוצא • ככל ריאה ובכל ימצא • וישב בארץ נר' דחוי מעיקרו ולא מצא מקום יוכלנו ימים אחרים בארצות האל מכל גלולן הנראין עמו • וחי לאור • נהדר לבגנו כשמענו כי בכיר מצאה ידו במחנה קדשם לפתוח אנשי' ויהיו מחויקי' בידו שחא איש עריו בפתן דמי' ו'להוצי' כלי למעשהו ספר כתב שטעון שרופה ונשרף עמו • ומצא לו עור כסא וסמכות מושך עצמו ואחרים עמו לעלות בגלול העליון • והללו בני אדם העולים משם הם קיימו בעצמן ויתנו את הולך בוונה • והולדה מכתו ביה יין ענושים אשר ענבנו ענבי ראש אשכולות מרורות יוכששענו הנה כי בא צד יצר הרע הלוה בגלול לבשנו קנאת ה' • ויחדנו הדבר בניורת עיון על האנשים דנמשכין עמו ללמוד אצלו לפרוש כמנו • ולא יוסיפו עוד ראות פני רשע וישבו לאהליהם • ונודנו אומר להעביר רוח דטומאה מן הארץ הריא • וע'כ עתה באנו אליכם אישים להודיעכם חרפת אדם הבליעל הלוה כי הוא מין אפיקורוס וחבר דבר • ואסור להחויק בידו • ובאלה אמרו מורדין ולא מעלין וראוי לקוברו בחייו עליו חנה אשפה • וספר כתב ישרף כמו אש • ומצוה על כל איש יהודי לשרש אחריו כע' צמחה • והנה למכ' חר' חשפט ברדישה וחקירה כמחנה קדשם לכל שום איש יהיה שואל בשלופו בשום מקום • ויפרסמו לעיני כל העם את כל האמור • וכסאם יהיה נקי לעולם • יעלו הסודים ישבעון טוב • כנפשמם החפצה החכמה והחסידה ונפש ההותמים פה עיר הקודש ירושלים תו' בכ בסדר כי דבר ה' בונה ה' •

שנת **התס"ח** והיה זה שלום: כל הקרב הקרב לשמוע בלשונם היוצא מן הטמא ועסק השדים הרמין והעבד וביתיה גוליהו לבדרים חבר הוא לאיש משחית בעל מרדים ומחה ה' את שמו מקרב ישראל ויע יודים ושומע לנו ישכון בטח להרר לו מהלכות בין העומדים • נאו' נעטף בצוקי הוא העצור עיר כאן הניע טופס הכתב הבאה מעיר הקודש **ירושלים** תוב' עם **שמשון גומיץ פאשוי יהודה הכהן**: דתימורר רבני ארץ ישראל ה' ישמרם הנו' ועל דבר אמת החטנו שמתנו פה • אומיר י' השון תעד' ישראל בכמהר' ד חיים בנגנשת בנימין הלוי יעקב בן נעים

טופס כתב רבני גאוני **אומיר' וחשן תעד' ל**

קול האות הראשון נדברר נא שלום • שלום רב כמשפט לאוהבי שם הפארת רום כבוד מעלתם כי פנינו • כתבי הקודש מכתב יד אצמעותיה על אדות הספר המתועב והמפוזר אשר כרה מלכו המין האפיקורוס עיר' א' • **היוא ה'יון** • ומעללי הרעים כה' הלך חשכים אחר עצתו מהאמונה הנובנת של ש'ץ מורה • והבאים אחריו אמ' ק ימ'ש דעמיה • כי כבר נתורע להם כי זה ימים מעט הסרה אשר אורנו נבצר חלצינו ועקרנו שם ע'ז מארצינו כאשר שמעו עינים כולם • כי ת' ותכרך הן היום אינו נשמע במהנינו זה • והמטיים מהמאמינים באלו האמונות הכוזבות: שאם נשמע איזה רמו שהם עוסקים באלו האמונות או עושים אותם כראוי • ולהיות שבעת הניעו לדינו כתבי ידם והשעה גחצה כי דרך אניה בלב ים לא יוכלנו להארך כראוי כאשר עם לכבינו אבר' בקיצור נטרין ודוע להיו למכ' כי בקרב ימים מועטים עוד חוון נעמוד לימן עומם להעביר גלולים מן הארץ • ולא זו בלבד אלא בכל ערי ישראל המפורסרות וכל ימצא הספר הזה ויהיה נהון כשריפה כספרי הטינים לבקר הגלל עד תומם • ואם אחרי ראות כתבינו זאת וסיפו בני עולה להחויק בטומאתם לסייע לרבני עבירה כוארת אנחנו וכל ערי ישראל המפורסרות הקרובות והרחוקות נחלו חושם לטורדם מן העולם • בכל מיני רדיפות בהרמ' וזיהוים וקללת ה' בגופם ובטמונם להיותם נידונים כעיר הנחרת ולא מלהא חרמא היא כי זה ימים אשר בא פה זה **ה'יון** בישא עירינו וחשב מדישבות להסית ולהדיח ונל'

טופס הכתב שכתבו פרנסי ואנשי הסעמד של ק' ק **אומיר** יע'א לק' ק **אמשטרדם** הועתק מלשון לע'ז ללשון הקודש

ראשי עם קודש העומדים על הפקודים לומר הדווים ה' הנכירים רמים וראשים מנחנים פרנסים סמוגים וכל העוסקים עם הצבור לש'ש שבק' ק **אמשטרדם** אחא ה' לער תשמרם אכיר: המקוללות וכן עשיתו בכל הכח הראוי לכדי שלום וכוני יודי בגלוליהו שום דבר מאלו הדברים ולא יהיו יכולים ללמד באילו הספרים של קרדו ואחרים כמנהוגי בנינו הכינים שעל יד השורה כקצנו כל אותן הכתיבות שהזוירט וז עיר' כדוי לשורפן • וכן הירענו בכל הגלול' שיישנו כמנו עתה אנו רואי בה שזה הנחש דע **היוא ה'יון** ים' ש'רצה לבלבד בהרדיבו זה הספר נכד תורדנו הקדושה כאשר זה מבורר

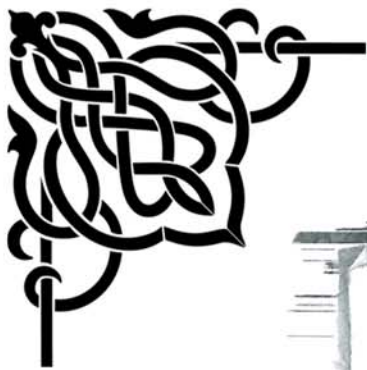
עפ"י הכרח גדול לקיום נפש וזוהי הבלועל הזה הוא פזרם
ומנוהד מאורד ומקולל ומשוסת ככל הדמות שבעולם הווא
וספרו ספי עשרה נאונים רבנים מופלגים מפורסמים בסמ
סדינות אשר אין שום גדול מהם בהכנסת וזמנית וכל א'
מהרבים יש לו אהות ברעיו ב'ד הצדק והטהר והטהר
העצמות המסבתי עמהם כאשר עשיתי גם אני מה שאספתו
ט' אנשים רבנים לוסדים מופלגים ונס בק' ק' לוסא קהלה
המפארה ומפורססת גדולים הקרוי לב שלושנים מופלגים
דיונים מביקרים דיו באותה עצה והתועדו יהו' ובולם פה
א' ענו ואסרו להכרית את האיש הכליעל הזה סכלל עזרת
ישדאל צא ואמר לו צואה רוחח דיטא דהאליגברא דשיעא
אשר עדין מלעוב ומלעוב כמלאכי אלקים שכתב בלשונ
הסד' על האנון סמוכו ועל סחיתו האנון סוהר' **נבוי**
בר' תואר והרד לו כמלאך אלקים ובל באי עולם יעידק
ויגידק על צדקתם ואמונתם וזה הכליעל יג' ש מסחיש את
הידוע המפורססת שאין צדיקין ראוי ומתבטגנגים
אזרבה או לו כי אין תרופה למכתו ואוי לשמתו ומי
נרע ודם הנאנים הרבנים הי' ממה שעשו השכטים שאף
השכינה הסכימה עמהם ויט עדיק הוא מן **אליעזר**
הנשינה אשר הוכיח מחיור ומאמ' היסוד ונחלי בית הסדרש
הבנת קול לא השיגו וברכותיו ונחו נופית בנפשו זה
הכליעל לא קם ולא זע רק קם בהוצפה ומוסקה המאני
פעש כפעם פעם ועתה יאמרו דברי בענין כל צואה כי
עיוניתו בספרו מאד וכל דביו כפיויות שלו שעם הכפירה
ההיא דעה לתריץ אחיה קש' שהקשו הראשונים וזה בענות
ספירוצה לתריץ ועדיין במקומה עמדת אלא שהוא מחדש
כפידה הדשה באחדות הקדשי נשארת כסקומה וזה יתרון
לבעל הלשון וזה אהני דמאח ברמאות' חויפנט בוהפנותיה
רק למורד בקרו' כי לא נמו ולא ידע ואינו יודע לעשנה
שום דבר וספאר בדביו שקר כאשר יתפאר הנרוק על ההוצב
זמיו נסור הווא לכפוד באל אחד יהודי ומיחד בהבלעת
ההודות וכבר נלכד במצודת הדום מהרבים שבארץ
ישראל וכביכותיה ונס העיד פה ברבים איש תושבו ושד
מאשי ויושלים אשר נמצא בארץ מצויים בהיות הכליעל
הזה גם הוא שם מתאזר אצל הנכור המפורסם החכ' דשג'
דכו זכרות נצמיקון דמחבריה דמאני חשבו מאד ת' ת'
נקרה רבי ישראל ליתור' שמעידין עליו שהוא בולד
בגור ובחסידותו והיה לן בחדר א' עם הכליעל הוד'
והכליעל הלו היה עושה כל הלילה בהויקת שפתו כמכה
בהליל כרדק הליצים להתעסק עם השדים כל הלילה כי
כן דרך המתעסקים עם השדים והיה זה דברי ישראל
פוסל באיטה ופחד כמעש לא קם בו רוח עד שהאיר היום
וקם כבהלה וגילה הדמים בפני בעל הבית שלו הנכור ה'
ואחה עתה כבוד ה' קורא יחיד ענין הרוחות כי כאשר הגוד נשמע מן היום הראשון ספירוגי אמת נרדש תחזק
ונמצא המאמת ודבריהם אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל לא נפל דבר א' ארצה וספר הקק
העצב נכמה (היו חיון) ארור הוא ואורו שמו נראה לעין כל הכס לב מגדולי ישראל שהוא מלא פסולת כלול מעורות
מורמות ששעמן ויהיו רע ומר ולמען הסתיר הגבל הזה את רשעתי הצדיק עצמו ותלה סרהונו בספירוקדש והוציא
לענ על אותו צדיק וסוד עולם התנא האלהי רבו שמעון בן יוחאי ע"ה והקדושים אשר בארצות החיים שנאו אחריו באומרו
על כל שטות ורשיעה שרא בה הנין לשיטה הבי אמתא בוהר הכי אמתא בתקונים שופך בוך על נדיבים ועל רעוי
ארץ בדיו סמכות והכרות כלפי גדולי ישראל הצפונות כלפי שמיא שואל ומשיב דבר שדשו בו רבים ומעלה ברו
הים מסחיס הארסה יוש הציר והעלר נבל אין עניבים בנפן ואין תאנים בתאנה כהש מעשה זות ושדמת לא עשרה
אבל הוטא בוטא כמדקרות אמרות מרות בפה ורות בודה מלכו דברים אשר לא בן צדקי באסונתו אמנת ישראל ויצא
מן הכלל וכפר בעיקר האהדות אי שמים ישומעל ואת הנמצא כזה אשר יתנכר ועיני האנשים הדשוב לעקר יוריבה
לשקר ואין וזיקר ועשה משלים הרבה לעקר יסודות הדת ומסקום למקום כסקום שאין מכירין אותו הלך שובכ
ככזבו והבליו וחלק שפתו בהנפו לב לנגוב את לב ישראל הדולכים לתומס להסיתה והדהיח בדבריו האורת המאמר אשר
בסונו לא נאמר מה שהנחש היה בה ענה ואמר בצו' שהציב בראש ספרו שהכיר מהות האלהות ברוך מלל נגד הכותב
כי לא יראיתם כל חמונה **עוד** כתב בפיוש שרוח ה' דבר בו ושבשחתו ואמרתו עשה מה שעשה וגילה מה שגילה
ומנהל הקורא בהשימו דמו באלהינו ה' אחר נגד הכותב בכל יום פעמים ואוסרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אהד
וגר אמנתינו באהרות השלימה אשר אנו מודים בפיו בכל יום פעמים ואוסרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אהד
עוד כתב שחיוב כל אדם לחסכל ברברים שהם בשמים ממעל וירדשו ויהקור סחרי הקבלה העמקים ונבוהים נכות מעל
נכות ואפילו אימטעה **ושנה** ופירש שלא כהלכה משנת כל המסתכל לשכה ננדהאטת בעצמה והתלמודיים
והמדורשים **ועוד** העלה הקקרה למעלה מן הקבלה **ולכבוד** עצמו התיר לטנד סודות החור' העמקים והמפלאים
סכל אדם ומשכה ומפאר ספרי **אברם מיכל קרדוו** המפורסם באפיקוסות ומכוח הלמדוי הכמים ועוד
אמר נבל אין אלהים ונדעתו שתיעבד הסכה השנייה אשר לה נהן הממשלה ולא לראשונה עיר שכתב שתיעבד אלה
הראשונה כאלו עובד לתהוי **הוא ענה** והעלה ארחה על שאלת החוקרים ספני מה נברא העולם בעת שנברא ולא קודם
לכן בדבריו שוא וכפירה רפה באמרו כי יהלד הקשו' בהאמין שהסוכה השנית נעשתה סהדש ומעת החייתת היותה נברא
איה אישור וקיים כמה דברים אחרים מפורסמי הכוב שאין להעלותם על ספר מן הממשלה ולא לראשונה עיר שכתב שתיעבד אלה
ישראל **עוד** העניו פנים לומר שהמסתכל מאמין באמונתו חיה חיה היו עולם ואפילו יהיה רשעי והבלתו מאמין בכללי
לעצו יאכר ואפילו יהיה צדיק נמו ועשה משפט וצדק בארץ **אלה** ונאלה רבות באי בספרו כולם אורכום לחלוש
הדעות כולם ברורים בשקרתם שאין צורך לראיות כי הויכוח מה מסוכן לכירות כולם גבורים נכדירו נכור צדי
נמשת כולם עושים נכד רצין קונה שמים וארץ או לעינים שכך ראוי ואוי לאונים שכך שטיני ואוי לרוח שכך עתה
ביסודי ואוי להם לכרות מעלבוהה של הרה' ואוי הכמים בעיניהם ונ' ואוי לאוסרים ליע גוב ולזכרבע' ואוי לז' לזי

והוציא מכותו לאמר עא איש הדטים צא מכשף ולא תסמא
את ביחיונהתלי' ושמנתי שסתפאר כנעצור לאכד שאני
רבנים כתבו בספר שלא לחוש להרמות אל' ע"ב אי מנדי
לכל העולם כל יאמנו להרביע שקדן הלו כי מי הוא והאזה
הוא שיטלא לבו לעשות כן ואחרי ראיתו את הספר הסקיל
ואגרת של ספרים מאמשפרים ומה שהוסק התועב להרבי'
שנית מהוק אני את הרמות הראשונים וכל ההרמוג
וההוסחה שהוסיפו אהיה הנאנים הרבנים מאפול יא
ה' והספר והתוא עם כל אלף מה שהרפים אחריו יאכד מן
העולם והקונה והמחוקק אותם בכיתום מהדומם כסוהו
והמנפיקים דברי הלכותיו ועניניו בבקורים על השמות או
על התובות ככת הליצים לכות ת' הם מורמים ונמוזים
בכל התורות כמרתו אף שאני אני משנה כעניניו והבליו
כראוי קרא לו נכה כשמו להיות מנכה ככל ששכ על קמו
אך אני חט עני לכבוד הנאונים המופלגים המפורסמים לחבוט
ביקום זה הכליעל קים ל' בהכה סטי' ועשו היין ער
עולם וגדונו דלא טיוון שחא בציר משני ופעיר אני על
שמים וארץ אשר כל דבריו הם באמת וצדק כלי סדק רק
להחיות בק' הלא כל העולם סבירן אותי ושאר שאין
הרכי להוק נוק רק להסות אני להרב אמת וכן הווא
אופן למוני לא להתגדל ולהתגדל הלילה ולמתי ישנה
סעמי עתה אם לא ביקמת ה' צבאות תעשה זאת הבינו
כל ושהאל יצני סרה שלו ונצת מרעיתו ששולח ספרו הקטן
לעין בו לא כל ספרו הנורל כי שם הפקר עצמו סכד
וכל במתכועל קרן שור המועד שאין לו חלק באלוקי ישראל
המענין כוימצא ספירוקדש וקיעו כמרו לביטוי קרעום
ושמא שטא וקראחו בהא נחונתא נכוחא סלקא שרתכב
לשון הכליעל ער טיביו בקרב ונחא ספלו באכסא
ההא מיתחי וקבורת חסור תהא קברתו לא יזכר עתו
אף כי ישוב אל אהמותו ויקולו עליו כל האלות וההובים
בזרות כתיס ומשנה התורה וכל ההומות הנאונים כלי
החוסרות ויקבדו עד עולם והנחש סכד על צוהר עד
רדתו ער כי ישוב בהשוכה שלמות לקדש את ה' הגדול
להודות על האמת הנת אשר הקא אמנתו ויקדש ש"ש
תחת אשר דולל ביותו אלה דבריו הכרית אשר דר אשר
כרתי עם אוחי השם המה הנאונים הרבנים המפורסמים
הסקנאים קארט ה' צבאות ובדידת מרתו סכדת דשני
וכבר דמוי לאובי השם כיהללוהו לסוד למען **דעת**
כי אני ה' בקרב הארץ לש' ק'
אנכי עפר ואפר מויכ קול כשופר נמשלתי לכן כפר'
ובאמי במגילת ספר לחיות לאות למשמרת לב ויורי אנשי
דופי דפד יוון פיהם בעפר **כ ד נפתלי הכהן**

נרדש תחזק
העצב נכמה (היו חיון) ארור הוא ואורו שמו נראה לעין כל הכס לב מגדולי ישראל שהוא מלא פסולת כלול מעורות
מורמות ששעמן ויהיו רע ומר ולמען הסתיר הגבל הזה את רשעתי הצדיק עצמו ותלה סרהונו בספירוקדש והוציא
לענ על אותו צדיק וסוד עולם התנא האלהי רבו שמעון בן יוחאי ע"ה והקדושים אשר בארצות החיים שנאו אחריו באומרו
על כל שטות ורשיעה שרא בה הנין לשיטה הבי אמתא בוהר הכי אמתא בתקונים שופך בוך על נדיבים ועל רעוי
ארץ בדיו סמכות והכרות כלפי גדולי ישראל הצפונות כלפי שמיא שואל ומשיב דבר שדשו בו רבים ומעלה ברו
הים מסחיס הארסה יוש הציר והעלר נבל אין עניבים בנפן ואין תאנים בתאנה כהש מעשה זות ושדמת לא עשרה
אבל הוטא בוטא כמדקרות אמרות מרות בפה ורות בודה מלכו דברים אשר לא בן צדקי באסונתו אמנת ישראל ויצא
מן הכלל וכפר בעיקר האהדות אי שמים ישומעל ואת הנמצא כזה אשר יתנכר ועיני האנשים הדשוב לעקר יוריבה
לשקר ואין וזיקר ועשה משלים הרבה לעקר יסודות הדת ומסקום למקום כסקום שאין מכירין אותו הלך שובכ
ככזבו והבליו וחלק שפתו בהנפו לב לנגוב את לב ישראל הדולכים לתומס להסיתה והדהיח בדבריו האורת המאמר אשר
בסונו לא נאמר מה שהנחש היה בה ענה ואמר בצו' שהציב בראש ספרו שהכיר מהות האלהות ברוך מלל נגד הכותב
כי לא יראיתם כל חמונה **עוד** כתב בפיוש שרוח ה' דבר בו ושבשחתו ואמרתו עשה מה שעשה וגילה מה שגילה
ומנהל הקורא בהשימו דמו באלהינו ה' אחר נגד הכותב בכל יום פעמים ואוסרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אהד
וגר אמנתינו באהרות השלימה אשר אנו מודים בפיו בכל יום פעמים ואוסרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אהד
עוד כתב שחיוב כל אדם לחסכל ברברים שהם בשמים ממעל וירדשו ויהקור סחרי הקבלה העמקים ונבוהים נכות מעל
נכות ואפילו אימטעה **ושנה** ופירש שלא כהלכה משנת כל המסתכל לשכה ננדהאטת בעצמה והתלמודיים
והמדורשים **ועוד** העלה הקקרה למעלה מן הקבלה **ולכבוד** עצמו התיר לטנד סודות החור' העמקים והמפלאים
סכל אדם ומשכה ומפאר ספרי **אברם מיכל קרדוו** המפורסם באפיקוסות ומכוח הלמדוי הכמים ועוד
אמר נבל אין אלהים ונדעתו שתיעבד הסכה השנייה אשר לה נהן הממשלה ולא לראשונה עיר שכתב שתיעבד אלה
הראשונה כאלו עובד לתהוי **הוא ענה** והעלה ארחה על שאלת החוקרים ספני מה נברא העולם בעת שנברא ולא קודם
לכן בדבריו שוא וכפירה רפה באמרו כי יהלד הקשו' בהאמין שהסוכה השנית נעשתה סהדש ומעת החייתת היותה נברא
איה אישור וקיים כמה דברים אחרים מפורסמי הכוב שאין להעלותם על ספר מן הממשלה ולא לראשונה עיר שכתב שתיעבד אלה
ישראל **עוד** העניו פנים לומר שהמסתכל מאמין באמונתו חיה חיה היו עולם ואפילו יהיה רשעי והבלתו מאמין בכללי
לעצו יאכר ואפילו יהיה צדיק נמו ועשה משפט וצדק בארץ **אלה** ונאלה רבות באי בספרו כולם אורכום לחלוש
הדעות כולם ברורים בשקרתם שאין צורך לראיות כי הויכוח מה מסוכן לכירות כולם גבורים נכדירו נכור צדי
נמשת כולם עושים נכד רצין קונה שמים וארץ או לעינים שכך ראוי ואוי לאונים שכך שטיני ואוי לרוח שכך עתה
ביסודי ואוי להם לכרות מעלבוהה של הרה' ואוי הכמים בעיניהם ונ' ואוי לאוסרים ליע גוב ולזכרבע' ואוי לז' לזי

יש בידו למחות ואינו מוחה באבן המועים עד שתמחה ויתרצין קרקר שאר מתהלך באשמו צאו וראו שאבן כזאת אינה
למחות ויהיה באבן נקש שאבא עליו של ידועם טמאה היא ונסמ' את אה העינים ולכן יד העינים היתה בו בראשונה
ויד כל העם באחרונה כי יד כולם שהי' בוי' כל תופס ספר' לו משפט האולה כי מספרו מתנה והוא יוצא זה
שכל אחרת איך כן מענה כי אין מועין למסית ומשונה משפטו ורינו של המסית מכל שאר עבירות שבתורה ומאחר
שהפק על פיה הקערה לא נחטול ולא נגסה עליו ולא פרשו מאסורה רבא נרע הרועה גדולה בכל נבול ישראל מקום
אשר דבר המלך מלכו של עולם ומשפטו זהו מניע מי לה' אליו ירע ושרי צבאות ישראל די' בכל אהר ואהר יחלצו חושים
לפני בני ישראל לחיים מלהמות ה' ותורהו לא יסורו איש לביתו עד אשר יאספו כל איש ישראל כאהר הכהנים להשקות
אויב ומחנה ה' (הוא חיון שר') ומפיו וכל הכתובות שנכתבו או שיכתבו להחזיק בפירותיו הן יבועלהו יבדלו מקהל
הגולה ולא יתן להם חגיגה באר' ש עד אשר תחלה יעוצבו רשע דרכו ואיש אין מחשבותיו שאין עולין מרדו טומאתו אלא
בשוכו מעשה השרפה ששרפו את ספריו ושאר כתובותיו וכביו בזרזסו ונדפיו וככלו מה שראוי לבטול ובערו מה
שראו לבער באש אשר על הא' ח כאשר צונו' אלקינו שמעשה מכלל מיד המעשה ומיד המחשבה אולי ע' יזה יחננו צבאו
ותהו לזה כפרה וברך ה' אלהי ישראל אשר לא השכורת גואל ולא אלמן ישראל מאלהו וכאשר נתגלת ערות המהבר
בגללות עני כלם פה אחר ואמר איך מטמא מחור' יצא פגול הוא לא ירצה צאצא איש הדמים חרף שלמים
ואדאודותא מסבו כבן ארבעים כמלתא דעבידא לאנלו' וכפר' חחיל ושרם חל הנגף הוח' בעם ה' ושרם יבינו הסירות אמר
כמו די כפן הרוך כתבו והחמירו ועשו משרת למשמרה וכדי להחזיק את אדם מן העבירה ואה האוורה גורו בכמה הסירות
זאלת למען לא ישלחו הצדיקים בעולתה ויהיו ספרו אה הספר הפסול הוואת כל היוצא מן הטמא הזה נהנו ונפ' כג'
עצמה כמו שהאיכות למעניתם הלא בספרתם של כמה רבני ונאוני ארץ ה' רבני קהילות וישיבות איטליא באשר קרובים
המה אל החלל דנוהו והיזבירו בערי ראייה וקמו לשע עם אלהי אברהם' ובעשורים להרש כליו משנתנו מלאו ארץ ידם
שישה רבנים מובקדים משיבת רומי' וע' א' ובס' רבו קדמה הראיה לשמיעה מרבני פירא' ובאותו פרק עצמו הרב
הגדול האב' ד' ר' ס' א' אקמנה הי' במעירות לבוגדאנה רבה' מברש לחניכ' הזה ומדוע לרבים בעיני עליו
את השמים ואת הארץ ועל חלקו לעד ב' איך לא ראה ולא ידע מחספס של הטמא הזה לא מינה ולא מקצתה ומעולם לא
חזם ולא הסכים לא הדפסת הספר הטמא הזה ולא בחדרפת שום ספר ושבוראי החונע הורי שקר עגור וויפך החיטוט ורן
דיגורוב ריבו כדון התורה שה' עושה דין לעצמו וזכה לאיכרים עמו וכדור' שלא אמרו כל ה' ש' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר'
כדורא רמאי' נשתחף בעצוק של ישראל חתנו הרב המופלג והסכים לדעת הנאון המיו לבער ארץ הספר והמבור
במשפט חזון באשר גורו רגני קשישו' תלא כה דברו רבני ונאוני שתי הקהלות גדולות קדו' שרין וקאוואל
וכדור' ושכר מראשית השנה בר' תשרי הקדים רפואה למלכת חלל' זו בגולה עפה ספרו ובתם הרב המופלג בוקנה' ומספרת
ובקי ברפואת הנפשות והגופות הן נכיר כביר אביר הרועים כספר' ר' יצחק בן סחאזים המפורסם מק' פאדה
יע' א' וכנבוכאיש מלחמה במלחמה של תורה בשבעה ככרשון הרב השלם מר קשיש המופלג ומפולג בחכמה האב' ר'
רו' ס' ח' ק' אישנרדי' וע' א' הוציא החכם מתערה ושלפה נגד צוררי' ה' ותורהו ונתן חוקף אמיתת גורה השוה לכל נפש
באופן כי רב בנין ומנין נאוני איטליא הסכימו לדעת הא' המיוחד שבתורה הוא האלוף לראש שרי צבאות יהודה וישראל
הנאון המפורסם אב' ד' ר' ס' שבעי' ואם בכל מדותיו אמליו מנטובה וע' א' אשר בתהל' ובסוף אהר שרוא' הם' הטמ' בעיני
יראו ובל ימצאו' וחתיכה עצמה הוא המחברם נעשית נבלה' וכל פה דובר נבלה' ומחזיק דבריו של הטמא המחבר' וחולק
על דברו ובתונו רוב חכמי ישראל בדבר הספר הזה יהיה נדון כדון וכן ספרא' וכבן ספר' וטירה' והנה ענין הרפואות
שמלכר כל הרבנים הנזכרים עור' נהווערו יחד שלשים הרבנים גדולים בעיר הגדולה ליסא' וע' א' והונו והתירנו בכליה
והרוין' ככל האמור' לדבר כל פרץ וכן הוסיף ירו על שלושים ועל רעים הנאון הגדול קט' בן נאי המופלג בחכמה ובוקנה
ובידום מחור' נפתלי הכהן נר' שצרה עמו ק' ברעסל' א' יע' א' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר'
והדומים לו כללו ולהם הסמוכים זה לזה ולכדו' בחורם הגדול' כאשר כן עשה המלאך גבריאל נריו עמ' בות' דנט הצדק
שבק' קנ' שהמדינה' ומקדן ויוית זו האיר ממורח הנאון האב' ד' מק' ק' קאבלענין המדינה נר' ו' וכתב באורך והובח באיית
ברכות מספר הוזהר הקדוש ושאר ספרי הקדוש שהספר הטמא הזה מורף מתוכו' מלכר מה שנתורע לרבים ששל משש
הרעים נתגרש ונדחה מכל המקומות אשר דרך כה גילו ובפרט משני כרכים גדולים אלו ק' מצרים ואומרי וע' א' ועל הכל
הדרם הגדול שהתירטו אותו ואת ספריו כשנתם אז בארץ אשר ה' אלהיך דורש אותה חמיר עיני ה' אלהיך בה' וכתב לך
ק' כי יפלא מסך דבר למשפ' וקמת ועלית וגו' וכתבו והשימותי את מקדשיכם אעפ' שהן חרבים בקדושתן הן עומדן
ובתורם והספרים הגדולים המופלא נאוני ישראל והדור האב' ד' ר' מ' ראשון לציון שמהו ופקי כבור' אברהם יצחקי נר' :
והנה מתוך כתבי כמה יחידיו סגולה ס' ק' ויציא וירחי' ליוורנה' בשעתו חמנו עט כמה דברים עיקרים שאר
להאיר עיני החפץ הישראלי אנב יתראה לרבים כי מה שמתארין לבא' הוא מפני שאר' שבעי' שמעכב על ידם בשעת
שוא ומדוהים' פן ואולי על ידי זה האחר יתעוררו לתגם ויתבטלו הדעות זרות' אמנם כאשר מה יראו עעריין ברעתן
חם עומדין לימים עוד בוא יבואו ולא יאחרו מלהצטרף עם אחיהם בנושא חמור כזה שהוא מעיקרי התורה ויסודותיה ויראו
לרבים כי לבם מראש ועד סוף היה ויהיה עם אלהים ועם קדושים נאמן' ובפרט כאשר בעיניהם יראו' מה שנראה
לעיני גדולי ישראל שאין לדברי האויב הזה פידוש מספיק באופן מסכים אל האמת' ונס בכתב מסעדין שנכתב וגרסם
ושלחו על פני חין' המה יראו שכל התכלית אינו אלא להעתיק עצמן בטינות מבחון מתבע לתובע' ומחייב לפיטור' ואף
זה בתחיש את המיטש ובשוא ותפל מקשים לעשות עצמן כשרים נאמנים' אמנם האמרת יורה דרכו דחאי דלא הדר
בהו' רמות וזהא הוא' וכסוב יתהלכון דוקא להקל בכבוד חמי ישראל שיצאו לעומתם' ואל נקודת ומרלו מהלוקת הספר
לא וגשו' ואין מענה בפיחם ולא מצאו להשיב דבר או חצי דבר לירשב דברי טינות הנזקקים בספר הטמא' וידענו דאם לא
והרעמו ויטילו המחלוקת בתעוררות אין להם מח לומר דמה יאמר ככתב ראשו וקחמו ידברו ככתב שני' ומה יצדקו בטינות
דברים' והספרם כפחותו לפני כל יודעי דת ודין והמה המורים לט' דאך לא לאמונה כדור' בארץ' ובאמת כל מי שיבין עצמו
ללמד זכות על דברי התובע הזה אשר נפשו לא היה בביאוריה ודבריו לא יהיו' כי אם להרחיב המינות כמו שקרה לתובע
עצמי' במה שעשה בדרך מתחלה ולכפוף ככלב של עב קיוה הרג ארץ עצמי' והרפס מה שהרפיס גם בלשון אשכנזי כדו
שמי שלא היה סכרו עד עתה' וכירחו לשעבר ומכאן ולהבא למין ואפיקורוס לדעת כלתו הנאי ומלוה אמרואי
סוק חוי דעד הנה לא נמצא ולא נראה מי שהעיו פנים ללמוד עליו וכת' כי אם אחר מצוי ושנים משפחה שהם מפורסמים
הוחם מאבות השני' שאין מביאין ראייה מן הכת הוואת שגדחת מעיקרא' וכיון שגדוה נדה ונפסלו לדון ולהעיד על
בוצא בקין' ואין לישראל להשגיח על דבריהם כי כל פוצה שאינה מן הגדולים אינה פוצה **ולמען** דעת כל עמי הארץ
כי יש אלקים בישראל דיון שופט רשעים בארץ וירא ירושים ושכחו' וכל עולתה תקפוץ פיה' והרשעה כולה כעשן
תבלתה ואלהינו מרחם יסור ויחשה מעשיו להפוך אל כל העמים שפה כדור' לקרא מלם בשם' העכו' שכם אהר' :

והיה ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד :

Dieses Buch gehört dem
 Johann Maria Handwerker
 in Verbindung mit
 dem Luzerner Gottesdienst
 in Verbindung dem 7. d.
 März 1844.

Es ist zu verstehen
 dem Joseph Gottlieb
 in Verbindung dem 3. d.
 März 1844.

Handwritten text in a cursive script, possibly a ledger or account book, with multiple lines of entries and some numbers.

